

ELŐFIZETES

HELYTEN:

Egy évre 24 koron.
Egy hónap 2 korona.

VIDÉKEN:

Egy évre 28 korona.
Egy hónap 2 k. 40 f.

ARADI KÖZLÖNY

POLITIKAI NAPILAP.

SZERKESZTŐSÉG:

Aradi és csanádi győzelem
vasutak palotájában.
TELEFON-SZÁM: 337.

KIADÓHIVATAL:

Aradi Nyomda Részvény-
Társaság.
József főherceg-ut. 22. sz.
TELEFON-SZÁM: 161.

Arad, 1916.

Főszerkesztő
Stauber József.

Csütörtök, június 1.

Arsierot és Asiagot
elfoglaltuk.

Budapest, május 31. (Hivatalos.)
A főhadiszállás jelenti:

Orosz hadszíntér:

A beszarabiai fronton és Volhyniában az élenkebb harci tevékenység tovább tart.

Olasz hadszíntér:

Jenő főherceg vezérkredes őtensege parancsnoksága alatt álló és Tirol felől operáló hadercünk Asiagot és Arsierot elfoglalták. Asiagótól északkeletre kikergették csapataink az ellenséget Gailoból és rohammal elfoglalták a helységektől északra fekvő magaslatokat. A Monte Baldó és a Monte Fiare birtokunkban vannak. Asiagótól nyugatra frontunk az Astach mélyedéstől délre egész a Punta Corbin erődig zárt vonalat alkot.

A Pesina patakon keresztül előrenyomult csapataink elfoglalták a Monte Priatorot.

Az olaszok újabb kétségbeesett erőlködései, hogy Bettalétól délre állásainkat elfoglalják, hiábavalók voltak.

Ebben a fél hónapban 30388 olasz katonát és 694 tisztelet elfogtunk és 299 ágyut zsákmányoltunk.

Ma reggel több tengeri repülőgép számos bombát dobott a san giorgio-dienogari pályaudvarra és ottani katonai telepekre, a pályaudvar épületében négy találatot figyeltünk meg.

Délkeleti hadszíntér:

Az alsó Vojusától északra csapataink olasz járőröket elűzték. A helyzet változatlan. Hófer altábornagy, a vezérkari főnök helyettese. (Miniszterelnökség sajtóosztálya.)

Részlet-harcok
a Maas partjain.

Berlin, május 31. (Hivatalos.) A nagy főhadiszállás jelenti:

Nyugati hadszíntér:

Ellenséges torpedónaszádokat, a melyek a tengerparthoz közeledtek, tüzérségünk tüze elűzött. A Labasse csatorna és Arras közötti szakaszon az élenk tevékenység tovább tart. Nouve-Chapellenél és ettől északkeletre német járőrök vállalkozásai sikerrel jártak. Harminnyolc angol,

közöttük egy tisztet, elfogtunk, egy géptegyvert zsákmányoltunk. A Maastól balra megtisztítottuk az ellenségtől Cumieres falutól délre levő cserjéket és bokrokat, miközben három tiszt és nyolcvannyal főnyi legénység jutott kezünkbe. Május huszonkilencediki támadás alkalmával a Caurette erdősébe beépített hajóágyut, tízenyolc géptegyvert, több

aknavetőt és más hadiszert zsákmányoltunk. A Maas mindkét partján továbbra is igen élénk a tüzérség tevékenysége.

Keleti és Balkán hadszíntér:

Nem volt semmi különösebb esemény. Legteljesebb hadvezetőség. (Miniszterelnökség sajtóosztálya.)

Az olaszországi győzelmek.

Arad, május 31.

„Jenő főherceg vezérkredes őtensege parancsnoksága alatt álló és Tirol felől operáló hadercünk Asiagot és Arsierot elfoglalták.” (A mai Hóterből.)

Ha már szemelvényekkel kezdünk, akkor folytassuk is azzal. Egy évvel ezelőtt az olasz sajtó-narsona a következőket zengte:

Ausztria a bomlás útján van. Az olasz hadercök megindulásának nitrere Bécsben és Budapesten óriási pánik tört ki és már maga a lakosság sem hisz a monarchia fennmaradásának lehetőségében. A bersaglieri csapatok elkeseredett dünnel és fanatikus elszántsággal rontanak az ellenségre és megtorolják a testverek ellen elkövetett erőszakosságokat, az évtizedes kínzásokat és jogtalanságokat. Ausztria napjai megvannak számlálva, két héten belül Viktor Emánuel, dicsőségesen uralkodó királyunk Bécsben fogja varni az ellenség békekövetit. A szep Trient örökre Itália testéhez lesz forrasztva és nincs hatalom, a mely többé azt tőlünk elrabolhatná. Az osztrák-magyar monarchia oszladozó telemén már jogosan osztozkodhatnak szövetségeseink. Testének egy darabja, Grado már birtokunkban van és nemsokára Trieszt is ölünkbe hull.

Félévvel később így írtak a talján pennák:

Trieszt elfoglalása valószínűleg késedelemet fog szenvedni, mert vezérkarunk jelentései szerint az időjárás nem kedvez sem a negyi, sem a tengeri hadjáratnak. Görz megnövekedése azonban már csak napok kérdése, mert hiszen az ellenség alig bírja frontjának ezt a részlet tartani. A elfogott katonák beszámolnak arról a vetélyeségről, amely új offenzívák hírére az osztrák-magyar had-

seregben támadt. Az olasz front közelében lévő községek lakói küldöttséget menesztettek a főparancsnoksághoz és azt kérték, hogy adja meg magát az osztrák armádia, mert hiszen ugyanis minden erőlködés hiábavaló, rövid időn belül az olaszok elfoglalják Ausztria felét, de ha megadja magát az ellenség, akkor a népeknek se lesz bántódása az olasz katonák részéről. A főparancsnokság nem adott határozott választ. Egyébként minden jel arra mutat, hogy az ellenség gyorsan békét fog kötni és újabb küzdelem nélkül adja át Görzöt. Ez esetben mi lemondanánk Triesztről. Az időjárás még mindig nem kedvező és ez kissé késlelteti csapataink gyorsnak tervezett előhaladását.

Ez év márciusában ezt olvashatták a milánói és római lapokban:

Hadvezetőségünk zseniálisan oldja meg az Ausztria elleni háborút. Megvárja, amíg szövetségeseink előre bejelentett offenzívája megkezdődik és csak akkor támadja meg gaz ellenségünket, ha ez a mi frontunkról kénytelen elvonni csapatait. Ez a taktika, amelyet 1813-ban Marongónál Napoleon is alkalmazott, azért üdvösebb, okosabb és helyesebb, mert kevesebb véréldozatba kerül. Kár volna ugyanis az osztrákok kedvéért a mi nagyszerű fiainkat tömegszárra feláldozni. Megvárjuk, amíg egyszerűbb eszközökkel foglalható el Trient és esetleg Görz. Különben is bennünket senki sem siettet. Délitiroban elég szép eredményeket értünk el és mi várhatunk addig, amíg a természet, s a körülmények csapatainknak kedvező helyzetet teremtenek.

Áprilisban ezt írták:

A háború nyugvóponthoz ért. Az orosz s a francia-angol offenzívát elhalasztották, mert a németek Verdun ellen támadást kezdtek. Az orosz csak akkor kezdi meg az új offenzívát.

zivat, ha a német sereg Verdunnél elvérzett. Addig állítólag pihentetik az orosz birodalom haderejét. Ezt mi nem helyeselhetjük, mert hiszen az olasz fronton elég szép tevékenységet fejthetne ki szövetségünk. Mi már kellő módon bebizonyítottuk hűségünket, amikor megtámadtuk Ausztriát és ugyszólván csak ideális célokért, a népek szabadságáért hoztunk áldozatot. Az orosz hadsereg egy része áthozható volna hozzánk, mert hiszen a kaukázusi néptörzsek jobban bírják a hegyi háborút, mint a mi Pó-lapálymenti katonáink. Arról értesülünk, hogy Ausztria offenzívát kezd ellenünk. Allunk elébe, mi jól elkészültünk a védekezésre, mert hiszen már három évtizede várjuk a támadását. Mi voltaképpen a védekezésünket már harminc éve készítjük elő és egyáltalán nem volt támadó szándékunk. A háborút is csupán azért üzentük meg, mert ebben Ausztriát akartuk megelőzni. Hát csak jöjjenek az osztrák-magyarok! Nem jutnak túl határainkon! Május közepén:

— Taktikai okokból feladtuk előre tolt állásainkat és rendben visszavonultunk, nehogy az ellenség bekerítsen bennünket. Dicséret illeti hadvezetőségünket, hogy nem pazarolja a drága emberanyagot. Nem úgy, mint az osztrákok. Védekezésünk pompásan halad és — mint azt már a múlt évi május tizenötödiken megjelent lapunkban jeleztük — attól semmi esetre se kell tartani, hogy az ellenség akár Velenőét, akár Veronát el foglalná. Csapataink érelként védik Oroszország szűzi határait.

Holnap ezt fogják írni:

— Az olasz király dicsőségesen harcoló csapatai a legnagyobb rendben üritették ki Arsierot és Asiagót. Ofelsége egy magaslattól végignézte a kiürítést és elrendelte, hogy hőiesen és példás rendben visszavonuló csapataink megtelező kintüteleiben részesüljenek. A történelem nem sok ilyen heroikus kiürítési jegyzett fel eddig. Dicsőségünk gyarapítása céljából a hadvezetőség elhatározta, hogy Veronát és Velenőét is átadja az ellenségnek; az előbbi azért, mert arzenálja régi és az ott található ócska vassal úgy se tudnánk mit tenni, az utóbbit pedig, mert tudvalevőleg Velenőben a nyári hónapokban kolera szokott kiütni. Az olasz hadsereget ilyen neyen nem nagynálja a főparancsnokság. Itt csak az osztrákok éreznék jól magukat. . . . Folytatása következik.

A kormány adóterve. Budapestről telefonálja tudósítónk: A kormány adótervezetere nézve a lapokban mind sűrűbben megjelenő hírekkel szemben illetékes helyen kijelentették, hogy a kormány teljességgel szívesen foglalkozik ugyan az állam kiadásoknak a háboru okozta nagymértékű emelkedésével szemben az állam bevételek fokozása tekintetében és törvényhozási intézkedések előkészítésével, e tekintetben azonban végleges állatoglálás a további irányban nem történt és ennél fogva a különböző híresztelések csak mind kombinációk, amelyek minden jogilag alapot nélkülöznek.

Egyhangu választás a Pénzüntézetek Központjánál. Budapestről telefonálja tudósítónk: A Pénzüntézetek Központja igazgatóinak megválasztása egyhangu lesz. A Pénzüntézetek Szövetsége és a Pénzüntézetek Egyesülése közt kompromisszum létesült, amelynek az az eredménye, hogy mindegyik a másik listájából három nevet vett át. Aradról Ring Géza neve került a kompromisszumos névsorba. Ezzel a harc hullámai elűltek és a választáson amint az kívánatos is volt, egyhangulag kiáltják ki a jelölteket a vezetőség tagjaivá.

Megrohant

dohánytőzsdék.

(Az utolsó oicsó nap. — Elitogott minden szivar.)

Az Aradi Közlöny tudósítójától.

Arad, május 31.

Az a szomorú nap, amely már régen kiűrt a dohányosok teje fölött, esüörtökön virrad fel: ezen a napon — mint ma már jelentette az Aradi Közlöny — drágább lesz a dohány. A cigaretta ára tíz százalékkal emelkedik, a szivaroké meg évenséggel huszonöt perccel lesz drágább. A tüstőni való magdrágulása mindössze egy nappal. Előbb került nyilvánosságra az új árak életbe lépése előtt és így a dohányos embereknek már nem igen jutott módjuk arra, hogy elhassák magukat legalább egy-két hónapra még az „oicsó” szivarokból és cigarettákból.

A dohánytőzsdéknek azonban nehéz napjuk volt a mai. A nicotin aromájával töltött hűvös traktokat olyan ostrom alá vették a vásárlók, mintha buxás előtt lévő pénzüntézet rohannának meg a belevők. Akinek csak módjában volt, igyekezett még az utolsó napon egy kis cigaretta és szivarkészletet biztosítani a régi áron. Így történt, hogy ma már kora reggel valóságos tábor a dohányos férfiaknak állt a dohánytőzsdék előtt. A korán kelők és korai lapolvások siettek hasznosítani az értesülést és legalább tíz-hat-három egy doboz brittanikát, mediát, portoriot becserezni a mai áron. A törekvés azonban csak részben sikerült, azoknak pedig, akik kényelmesebbek voltak és délelőtt próbáltak néhány doboz régi árú cigarettához jutni, már sehogysem sikerült.

— Soha akkorra tömege a vásárlóknak meg nem fordult esetében, mint ma — mondotta egyik aradi dohány tőzsdés — pedig igazán mondhatom, hogy a legzordabb erős napon is bőséggel jönnek-mennek az emberek. Ma, alig hogy reggel kinyitottunk, előkező aradi urak jelentek meg és izgatottan érdeklődtek: van-e még néhány dobozzal abból meg amabból a szivarból. A törvényesen megszabottnál magasabb készletem nem volt semmiből, mert a dohány gyárak — éppen a június elsőjére tervezett áremelés miatt az utóbbi napokban mérsékelten szállítottak új árut. Így csak a vevőim egy részét szolgálhattam ki és olyan kívánságokat, amikkel megosiromottak, hogy 10-15 doboz brittanikát, trabukót adjak, igen természetesen nem teljesíthettem. A dohányos urak legjobb esetben is egy dobozzal voltak kénytelenek beérni, bárna láttam, hogy egyiptarián úgy segítettek magukon, hogy egy-egy doboz vásárlására mozgósították feleségüket, gyermekeiket is. Mondanom sem kell talán, hogy különösen vagyonos jomódu, magasabb állású urak láttak el magukat szivar-

készlettel, mert hiszen harmincegyediké van, a szegényebb, egyszerűbb embereknek nincs pénzük arra, hogy százával vásárolják a cigarettát, szivart. A dohány-tőzsdékben lévő készleteket ma éjjel összeírják és ezek a készletek már holnap a felemelt áron kerülnek áruba. Ilyen készlet, különösen a jobb szivar és cigarettafajlákból alig van, mert majdnem az utolsó darabig összevásárolták.

A nagy dohány-run az aradi utcán is meglatosott: reggel nyolctól délig valóságos felvonulása volt a diadalmas dohánybeszerzőknek, akik csillogó plédobozokban szállították haza hónuk alatt a finom törököt, a paricsánt, jól ismert barna faládikókat a szivarokat és nagy ügyvel-bajjal a cigarettaszázadokat. Két heug vagy háromig boldogan füstölnek: őket nem sújtja a dohányárak emelkedése...

Haboru utáni problémák.

(kereskedelmi kamarák kongresszusa.)

Az Aradi Közlöny tudósítójától.

Arad, május 31.

Az ország kereskedelmi és ipari kamarái Debrecenben országos gyűlést tartanak, amelyen alaposan megvitatják azokat a kérdéseket, amelyek elűlése az ország összefüggésében van Magyarország jövő fejlődésével. Épp a debreceni kamara májusi teljes ülésén vette fel a kamara titkára, Szávay Gyula az országos nagy gyűlés tervét.

A kongresszus azal a kérdéssel kíván elősorban foglalkozni, hogy a háboru után miképpen lássak el nyersanyaggal az ipart, különösen az olyan a kis- és középiparokat. Kiemelt természetesen most kell már gondolkodni arról is, hogy a háboru miatt pénztelenné vált és nyersanyagaiból kipuazult műhelyek iparúsa áruválasztat ismét megkezdhesék és már ma meg kell állapítani azt, hogy az ilyen ipari műhelyek, és kereskedelmi üzletek utajadonossai miképpen lehet és miképpen kell boldogulashoz segíteni.

A most tárgyalás alatt lévő állami munkaközvetítési törvény tervzetét is ezen a kongresszuson kívánják megvitatni, egy sinton a rokkantak foglalkoztatásának nagy problémájával is és keresni fognak olyan megoldást, amely lehetővé teszi, hogy az állami rokkantáival a vidéki kamarákkal együtt tudjon megfelelni hivatásának és vidéki központok gondoskodjanak majd arról, hogy a hadi rokkantak régi mesterségükönél visszatérhessenek.

Bizonyos, hogy a háboru után egész adórendszertünk alaposan megváltozik, mert a háboru után az államháztartás szükségletei megkészeresednek. Nagy probléma, hogy az új állami jövedelmek alapjait mit jelöl meg az állam, hogy hová kerülnek ezek az új terhek. A kongresszus ezzel a problémával is foglalkozni fog és pedig úgy, hogy igyekszik már most megtelező előterjesztést tenni a kérdés megoldását illetőleg a kormánynak. Magától értetődően azóba kell, hogy kerüljön a tanácskozás a kiigazítás kérdése is, azután a német vámunió, a külkereskedelmi kérdések isgató problémája és sok más fontos kérdés. Minden kérdésben már most állást foglalnak a kamarák, erről az állatoglálásról értesítik a kormányt is.

A debreceni kongresszus első munkatársai, de érthetően nagy érdeklődéssel tekint az ország. Minden kamara képviselői fogja magat ezen a kongresszuson, amely kétségtelű az első, ahol országosan és részletesen foglalkozni k a béke után megoldásra kerülő problémákkal.

Szerződés Bulgária és Görögország közt a várak átengedésére.

(Bolgár csapatok előnyomulása az entente frontjára.)

Saját tudósítónk telefonjelentése.

Budapest, május 31.

Bern. A „Temps” jelenti Szalonikiból, hogy tegnap reggel óta hevesen folyik az ágyúzás az egész dojrán-gevehelii fronton. A Vöröskereszt motorkocsijai folyton szállítják a sebesülteket. Hesse herceg német lovas ezrede élén Florina régiójában görög területre hatolt és egy rendfőnök lefartoztatása után, visszatért Monasztirba.

Luganó. Párisi jelentések szerint a bolgárok összesen öt görög eroditményt szállítak meg, Szereszt is megszállták és tovább nyomulnak előre Kavalla felé. A bolgár csapatokat német lovasság kíséri.

Gent. Francia jelentések szerint a Görögországba behatolt bolgár hadosztály tovább nyomul előre Kavalla felé.

Gent. Athéni táviratok alapján a francia lapok azt a hírt közlik, hogy a görög és a bolgár kormány között szabványos szerződés jött létre a fontos és értékes támaszpontok ideiglenes átengedése bolgár hadi célokra. A párisi lapok a jelentést dühös kommentárokkal kísérik.

Gent. A bolgár haderőnek Szereszt és Kavalla közt való előnyomulásáról érkezett hírek nagy izgalmat keltettek Párisban. A kamara ellenzéke, anélkül, hogy titkos ülést követelne, felvilágosítást óhajt Sarraill-

tól és arról, hogy a franciák és angolok milyen utasítást kaptak, hogy feltartóztassák a bolgár inváziót.

Zürich. Athénból jelentik: Teljesen megbízható hírek szerint e hó 15-én a szerb csapatok között súlyos lázadás tört ki. A katonák, mikor megtudták, hogy a harcokban viszik őket, nem pedig, mint azt megígérték, csak a hadtápvonalra, rávetették magukat a tisztokra, megköztözték őket és ott hagyták az ut szélén, ők pedig visszatértek a táborba.

Köln. A Kölnische Zeitung egy athéni távirata megerősíti, hogy a német kormány a görög kormányval tárgyalt Demir-Hisszar megszállását illetőleg s arra utalt, hogy az utóbbi entente hadműveletek fenyegetik a szövetséges seregek balszárnyát, amiért is néhány erős pont megszállása vált szükségessé. Dacára annak, hogy a görög kormány ezt helyesnek és méltányosnak találta, formálisan tiltakozni fog a semleges görög terület megsértése miatt.

Zürich. Párisi jelentések szerint az entente Görögországtól diplomáciai állásfoglalást követelt a központi hatalmaknak Görögországban való előnyomulása ellen.

München. Athénból jelentik: A görög kormány elhatározta, hogy az 1883. és 1900. évfolyam rezervistáit elbocsátja.

Színházi öltözőben.

(Ekomputt érzek a pikantéria iránt.)

Arad, május 31.

Ah, öltöző! Szerelmes legények varázslatos kama, igéző és eseregyéj színpompájában tündöklő ábránd! Ha tudná a szerelmes legény, milyen egyszerű és kopár vagy belülről, milyen kevés benned a szin és ha van is benned szin, a szíres fogásom kis festékrudak alakjában az imádott ajkak erős pirosítására, vagy az imádott szemek bőséges kék aláfestésére szolgál. De ezt bíbba magyarázom az ember a szerelmes bankifjúnak, ő mindig esodolatos, intim kis fészernak fogja álmodni az öltözőt, amelynek poézist, melegséget és izgalom varázst az egyetlen, elragadó és elbűvölő Művész ad, aki itt ül fel magára a rózsaszínű trikót, óh boldog öltöző, óh, százszorosán áldott négy fal és különösen tüdvölő tükrök, amelyek annak az éjféli isgató látványnak tanúi lehetnek!

Hát bizony, mi törés-tagadás, a pesti színházak öltözői nincsenek valami káprázatos komforttal berendezve. Egyszerűen egyszerűen festett négy fal, a kis szobában egy fali mosdótól vízvezetékkel, a fal mentén két-három asztalka rátámasztott tükörrel, mindegyik asztalka előtt asék és ezenkívül legfeljebb szekrény, vagy ruhafogas, — ez minden, amit az öltöző a művésznőknél kívüli tartalmaz. Tudniuk az már nagy-nagy színésznő, akinek saját ruhájának van külön öltözője. Legtöbbször

úgy van, hogy egy öltöző egyszerre több olyan hölgy, vagy több olyan férfi öltözőjéül szolgál, akik nem igen szoktak egy darabban egyszerre előfordulni. Vagy ha előfordulnak, az sem baj: sok jó ember elfér egy kis helyen. E tekintetben a gazdagság fokainak óriási létrája választ el bennünket az angol színházak öltözőitől. Ezek valószínűs luxussal berendezett lakások, nem ritkán kétszobások: egy voltaképeni öltöző-szobával és egy kis szalonnal. Petráss Sári, mikor Londonban járt, látott és a színháznál fogadta künn utazgató pesti ismerőseit, olyan szalonban tette le őket, amely nyugodtan beillene bármely előkelő izlésű lakás egyik szobájába.

A pesti öltözőkben batorról szó sincs. A művész nő néha alig tudja látogatóját leditetni. Az igaz, hogy látogatót öltözőben fogadni szigorúan tilos. De a szerzőket mégsem lehet eltiltani attól, hogy saját darabjuk, vagy zenéjük dolgában a művésznőt felne keressék felvonásokban. Ilyenkor a szerző illedelmesen kopogtat az ajtón, amely belülről a legtöbb esetben csukva van. És ha a szőke angyalon odabenn nincs több ruha, mint a fülcsüggője, akkor a vendég sétálhat egy pár pereig a folyosón és joga van lángolni a türelmetlenségtől. Vagy sóhajtozni. A Király-színház női öltöző-folyosóját, amely a színpadtól a Király-utóval párhuzamosan húzódik a portás Csengery-utcai tülkeje felé, el is nevezik a sóhajok folyosójának. Mert itt mindig sóhajtoz valaki, aki nem tud bemenni. Sőt belesni sem lehet. Mert az öltöző ajtaján nincs rés, csak alul van rajta az egyik északkeleti helyen az ellátás céljából

egy perforált bádoglemez. Ezen vannak ugyan lyukak, de belülről színes papírral van lezárva a bádög az esetleges lehátralök ellen.

Az ilyen öltözők előtti sétálás elég kellemetlen. Színházban sok a fontos és sürgős elintézendő, viszont a felvonásokra arra kell a művésznőnek, hogy gondosan átöltözzék a következő felvonásra. Fedák Sári, akinek igen sok operett-író, komponista és hírlapíró látogatója van, úgy segített a bajon, hogy az öltözőjébe akármikor be lehetett menni, de a látogató egy nagy függőnynél nem lát egyebet. A nagy függöny elé tett kis asztalra le is lehet ülni és a függönyön keresztül diskurálni is lehet és Szassa esalatt nyugodtan öltözik a néma függöny társó oldalán. Hasonló öltözője van a kabarében Madgyassay Vilvának, de az övé még tagasabb, a a függöny mögött egész kis alkorya van berendezve, ahol még le is dőlhet a pamlagra pihenni, ha nagyon fáradt. De az ilyen függönyökön perasa az öltöztetőn kívül senki embert is nem hatolhat keresztül.

Érdekes, hogy a társadalmi illendőség nem mineenütt védi így a hölgyek öltözőkdei idejét. Mikor Grasso szicíliai színés vendégszerelt a társulatával a Vigaszínházban, a magyarok este nem kis esodátkozással látták, hogy az olaszok férfiak és nője minden szén nélkül öltözik és vetkezik egymás előtt, a vetkezőt a legmesszebbmenő értelmében érte. Hasonlóképpen Suzanne Despres, a francia diva, a legpompásabb pongyolában fogadta vigaszínházi vendégszerelése alkalmával az interjovoló magyar újságírókat, és egyáltalán nem pirult el. A mi újságíróink még inkább elpirultak. Sietni kell viszont azaz a megjegyzéssel, hogy a francia művész nő egyéni erkölcséhez semmi kétség nem férhetett. O csak a párisi színházaknak a ruhátlanágról való szabad elfogását hozta magával. Ezzel szemben az angol színházaknál a legszorosabb prudéria uralkodik. A legtöbb londoni színház női és férfi öltözői úgy el vannak különítve, hogy egyik folyosóról nem is jutni át a másikra.

Magyar színpadokon akad néha olyan eset, mikor valamelyik színésznőnek igen nagy gyorsasággal kell átöltöznie és a kulisszák mögől rá sem ér bejutni az öltözőjébe. Ilyenkor a színpad egy sarkában folyik óráit gyorsasággal az átöltözés és a művész nő letelezett termete elé az öltöztetőt tette spanyoltalni egy nagy, kitárt lepedőt. De még erre sincs szükség. A színpadi nép órák óta ottmá a pikáns vetkezői szcenák iránt. A művész nő nyugodtan állhatna ott egy pillanatig, ahogy az isten megteremtette, a férfiak bizony nem nagyon bámulnák. Ok már tudnak ezen.

A sugólyukon túl a szin dívat az illuzió. Az illuzió csak a publikumé. És annak az ábrándos haxtiának, aki csak a dolgot látva, elmondhatjuk, hogy báványozott ideálja, a daltás hőszerelemes, előadás után bemegy az öltözőbe, ledobja magáról a frakkot, bemártja a három ujját vaselinba, vagy disznózsírba és bemáztolja vele az arcát. Mert a színpadi arctesték vizet nem jön le. És az operett-bonviván is vaselinnel, vagy disznózsírral ken meg előadás után a pirosító lepedőse oldalából azt a csókra-termett, aranyos száját, amely anyai polgári leány és anyai nevelőnő titkos álmaiban szokott esodolatosan megjelenni.

TÖK.

Hollandiának nem kell az új időszámítás. Rotterdamból jelentik: A hollandiai színház mai üresen a nyári időszakára vonatkozó javaslatot elvetette.

Luxus, luxus, luxus — kell a hadviseléshez.

(Szentpétervár tobzódása a tényüzésben. — Kétszeresre növekedett a kártyagyártás. — Észér és cocolyprem.)

— Az Aradi Közlöny tudósítójától. —

Arad, május 31.

Az elegáns szentpétervári asszony még most is a főváros közeli szigeteken tölti délután 4 és 6 óra között az idejét, a császári jachetkabinban és az angol klubban, ahol a diplomátok találkoznak, szeszereket kártyáznak el, a Mária színházban most is 25 rubel egy belépőjegy ára. Sobatjopin Mészárosjának az előadására. A főváros azonban mégis inségben van és az élelmiszerek ára 100 százalékkal emelkedett. Az arisztokrácia étkezése mindezek ellenére tényűző. Joussejewnaei és Petrovnaei kapható Calval szima, darabja 5—6 rubel. A pénzügyminiszter egy legújabb rendeletével eltiltotta, hogy a háború alatt nyereségeket importáljanak az országban. Pesszó nem tilom, mert az alkohol-tilalom óta orvosságnak számít. A lapok panaszkodnak a részeges emelkedése miatt. Az államilag fósított szesztilos, de a közönség issza a denaturált spirituist, amelyet gyógyszerárakban vásárol.

A varietek és színházak, a korai záróra ellenére, zúzóltak.

A perek száma apadt, mint a Novoje Vremja írja, mert nincs miért perlekedni az embereknek. Az ország el van árasztva pénzzel. Onarkowban, Kiewben, Tiflisben néhány hónap alatt sokan lettek multimilliósokká. Ezek a gazdag emberek mind Pétervárra költözködnek, pénzt költenek, 10.000 rubelt tiszta egy lakásért. Autombilokat vásárolnak, erős hűtőket váltottak meg a katonaskodásól és liberiana öltöztetik, szóval a vidéki életet a legnagyobb fővárosi tényűzéssel csatálják fel. Ha ezeknek valami pénzkérdés miatt differenciájuk támad, nem szatálnak a bíróságra. Hízetnek, ha kell sokat, sokat és inkább sokat mint — még többet.

Ezek a hadsereggyűjtők felhajtották a műalkotások árát is. A vidéki földművelőket, akiknek most nem a legjobban megy a dolguk, gyakran felkeresik a pétervári régi-ség-kereskedők, akik nem alkuszának, hanem minden árat megfizetnek a vidéki kastélyban található műkincsért. Pétervárott már rég nincs beföldi műalkotás a piacon. Az entente, különösen Franciaország szállítja, rendkívül drágán a műalkotásokat.

Soha sem volt Pétervárott olyan mesés szórmeáru, mint az elmúlt telen. Soha sem volt oly drága teafélt és női kalap, mint ebben a szezonban. Nagyon érdekes, hogy a dumában egy olyan javaslatot terjesztettek be, vizsgálgatják meg a pétervári divatárúsnők könyveit, hogy megtehető adót vehessenek ki azokra, akik náluk vásárolnak, mert az valószínű, hogy aki ötezer rubeles készletmőt vesz a feleségének, annak nagyobb jövedelme van, mint az a kétezer rubel, amelyet az adóíven bevallott. A varrónők és a szabók kötelezéseként tehát, hogy minden megrendelésről könyvet vegyessenek. Ugyanerre kell a javaslat szerint kötelezni az ékszerészeket.

Egy újságíró látogatást tett a kártyagyárakban, amelyek a jövedelmük egy részét hadijótékonycéra ajánlottak fel, Mária Feodowna özvegy carmenak. Azt írja, hogy míg minnek verzenek a lövészárakban, addig a játékszenvedély az ország belsőjében annyira emelkedett, hogy most nyolcvan százalékkal több kártyát gyártanak, mint a békeben. Mensonikow, aki jól ismeri a pétervári életet, azt írja,

hogy a Néwa-parti embernek három dolog kell a hadviseléshez: luxus, luxus és luxus. Minden étkezéssel és cocolypremmel telt kártyából a pétervári ember szőgyene vigyorog ki. Meglojja az államot, részegeskedik és seiyem alsószőnyeg után latkos. Ezt ő hadviselésnek nevezi, ezt nevezi ő háborús bánatnak, amiatt, hogy hazája tizenhat kormányzóságát idegenek tartják megszállva. Próbálja csak meg valaki, hogy szóljon egy ilyen pétervári urnak, aki szempillája redőlése nélkül negyvenezer rubelt fizet Fobegenél egy nyakékért. Mit fog válaszolni? Azt, hogy ő milyen nagy áldozatot hozott a Vörös keresztért. De ez az egyedül, a mi érdekűdését a háborúban lekötötte.

A diákokat sem érdekelte addig a háború, míg a cár, a tisai hiány miatt hadba nem szorította őket. Addig fel voltak mentve, hogy tanulmányokat folytatassanak. Most est a privilegiumot-csak a II. Sándor gimnázium és a jogi iskola élvezi, mert ennek a novendekelő családok gyermekei, akiket magas állású tisztviselőkké nevelnek.

LEGÚJABB.

Berlin 3 órákor érkezett telefonjelentés.

Berlin. Az a hivatalos emlékirat, amely az ellenség által okozott károkról szól, ma került a porosz képviselőház elé. Az emlékirat az oroszok keletporoszországi pusztításairól megannyira, hogy ott az oroszok 1620 embert öltek meg, 433 embert sebesítettek meg súlyosan, 10.725-öt hurcoltak el és 666 not becsületlenül meg. A nők közül mintegy negyven-ötvennek született gyermeke, akikről az állam fog valamely formában gondoskodni.

Londons. Vladivosztkából jelentik: Itt vasárnap nagy tűz pusztított a nemrég vasárral károsuk- és gyapotraktárakban. A kár eddig meg nem lehetett felbecsülni.

Berlin. A Wolf-ügynökség jelentik: Az Atlanti Oceanon történt vállalkozásból visszatért tengeralattjárók egyike május 2-án körülbelül egy 5000 tonnas szanito gőzöst, a mely nem volt ellátva semlegességi jelzővel, egy lövéssel megállítani igyekezett. A gőzös 15 centiméteres agyuból tüzelni kezdett. A német tengeralattjáró csak teljes sebességének kitéjesével menekült meg. Másnap délután egy másik nagyobb gőzöst követelt a tengeralattjáró és nagy távolságról megállásra figyelmeztető lövést adott le, hogy megállítsa a gőzöst, amely azonban folyton tüzelt és elmenekült a tengeralattjáró elől.

München. Stockholmból jelenük: Pétervári hírek szerint Goro-ország és Románia között hasonló egyezség jött létre, mint Németország és Románia között gazdasági szállítások ügyében.

IRODALOM ES MŰVESZET.

* Bourget háborús darabja. A párizsi Revue des deux Mondes aprillai számában Paul Bourget egyfelvonásos háborús szatiráját közli „La vérité délicate” címmel. Az érdekes darab tartalma a következő: Pierre Vaucroix nő és több gyermek anyja. Nem éppen szeretetreméltó és pedáns feleségével, Bernardine-nal nem él a legjobban, mert észében nem tud vele megégyezni. Értéket után fiatalkori barátinjával, Julie d'Espérelle asszonnyal kárpótolja magát, akivel évek óta viszonyt folytat. Amikor a háború kitört, Pierre is bevonul és később sebesülten német fogságba kerül. A háborúban és később a kórházban megkomolyodik. Szemrehányást tesz magának multja miatt és elhatározza, hogy a jövőben kötelességéhez hű lesz és apa lesz és hogy szakít barátinjával. Mint súlyosan sérültet kikerülik és visszajut Franciaországba. Felesége igen hűvösen fogadja, viszont kedvese annál szenvedélyesebben. Hiábavaló volt minden jó szándéka. Egy eső, néhány könyv és Pierre ismét visszatér kedveséhez, bár undor fogja el saját gyöngeségétől. Megígéri kedvesének, hogy követni fogja Biaritzba, ahol üdül és közeliében fog lakni. Hogy a dolog kevésbé feltűnő legyen, magával akarja vinni feleségét és gyermekeit is, azonban Bernardine vonakodik. Végre meg is valja férjének, hogy tud gyalázatos viszonyáról, mert fogsága alatt véletlenül kezébe jutott egy áruló levele, egy szép jelenetben Pierre Vaucroix megbánja bűnét és ekkor értesül róla, hogy felesége mindig mély szeretettel viseltetett iránta és hogy eddig félreismerte őt. Pierre lemond kedveséről és felesége ezekkel a szavakkal bucsuzik el attól az asszonytól, aki tőle hosszú ideig bitortta tőle: „Va ren!” — erre lepusztítják a függőnyt. Érdekes, hogy még az olyan nagy költő is, mint Paul Bourget, elköve az elítéltelességet, hogy kis színművében a nemetséket folyton boche-oknak gunyolja.

* A három fejű ember operette azkecs és kabaré a többi színpadon Balint Béla, Daranyi Ernő, Major Lónka, Faragó Sári szombat és vasárnapi előadások. A tőli színház pénztára már megkezdte a jegy árusítást, az előadások a nyári színpadon lesznek. Szombaton fél 8-kor és fél 10-kor, vasárnap fél 4-kor, fél 8-kor és fél 10 órákor. A rendszeres színpadi előadások folyó hó 10-én kezdődnek fél 9 órákor egy magyar nappal.

* B. Szalay Aranka—Békési Pál zeneintézete (Szabadság-ter 7. II. em.) ma délután 5 órákor tartja I. évzáró vizsgálati hangversenyt saját neveliségében. Belépő-díj nincs. Műsor ára 60 fillér.

* Amerika leányának premierje az Apollóban. A hatalmas filmnek méltó volt a sikere. A premier mindhárom előadására előre elkelték a jegyek utolsó darabig, sőt az utolsó előadást megelőzőleg valószággal ostrom alatt álltak az Apolló-színház pénztárai, amelyek már az előadás megkezdése előtt kénytelenek voltak kitenni a: „Minden jegy elkelt” tábláskát. A polikumból nagy letűzést váltott ki a nagyszülő, idegizgató dráma, amelyen minden tekintetben meglepett az amerikai filmgyártás nívója. Ami csak lebilincselheti a közönség érdeklődését, azt mind megtaláljuk ebben a grandiózus képen, melyet a csatornái ünnepe előadásokon mutat be, uoljára az Apolló-színház.

A négyesszövetség balkáni szemfényvesztése.

(Offenzíva, amelyből semmi sem lesz. — A békére hajló Oroszország.)

Távirati tudósítás.

Bukarest, május 31.

A „Moldova” mai száma jelenti: A négyesszövetség látszólag elhatározta, hogy a Balkánon offenzívát kezd. Mindazonáltal az Athénből érkező táviratok szerint ez a támadás mindaddig nem történik meg, amíg a Szaloniki-be váró reorganizált 3 szerb hadtest meg nem érkezik. Jellemző, hogy az angolok és franciák a szerbek segítségére nélkül nem mernek a Balkánon semmiféle semmiféle és így a szaloniki-i kirándulás szerb támogatás nélkül egészen fölösleges szemfényvesztés maradna. Jellemző továbbá, hogy a négyesszövetség egy szerencsétlen kis nép hadseregének utolsó maradványait sem kíméli meg a biztos megsemmisüléstől.

Harok az orosz-román határon.

Bukarest. Radutból jelentik az Universalnak: A bukaresti határon néhány nap óta adáz harcok folynak az osztrák-magyar és az orosz csapatok között. Az osztrák-magyarok tekintélyes erőket szállítottak a parterre és egyúttal átmenve az offenzívába, néhány kilométerre benyomultak Besszarábia területére. Az agyuzás mindkét részen szakadatlanul folyik. A harcok felek közötti távolság 10 kilométer. Az osztrák-magyar repülőgépek reflektorai minden este megvilágítják az égboltszót.

Görög-bolgár határmegnyitás.

Bukarest. A bukaresti lapok írják: Athenben megjelenő lapok szerint a görög és a bolgar kormány között megkezdtek és rövidesen berekezik a tárgyalásokat a két ország közötti határ megnyitására vonatkozólag.

Orosz békehangok.

Bukarest. A „Rumänischer Lloyd” mai számában C. E. Arbore tolmácsi nagyérdemű cikket közöl.

— Oroszország — írja — eltáradt, kimerült, desorganizált és ideges. Nem akarja a háborút folytatni. Oroszország békét akar. Ezt bizonyítják a szimpptomák egész légiói. A különböző partok lapjai: a „Denj” (a radikális oroszok lapja), a „Kolokol” (a reakcionáriusok lapja), a „Birse-vije Wjedomosti” (a tőkés szócsove) egyaránt. Hangjukból kiérzik a béke utáni égő vágyódás. Egyedül a liberálisok organuma, a „Rjecs” út meg még hamis hangokat a háború folytatása mellett.

A cikkíró itt hasábos fejtegetésben mutatja ki, hogy ennek az óriási demoralizációnak a legutóbbi orosz kölcsön siralmas eredménye, más szóval Oroszország katasztrófális pénzügyi helyzete az oka.

Teljes kudarcot vallott az orosz kormány a németek ellen meg-

kísérelt mesterséges hangulatirányítása is.

Marcoff, az ismert dumaképviselő egész nyíltan kijelentette:

— En hiszem és tudom, amit mindenki hisz és tud, hogy egy Angliával kötött nagy barátságnál sokkal kívánatosabb egy Németországgal kötendő kis szövetség. Ha ez létrejönne, többet használna nekünk, mint azoknak a barátsága, akik évszázadokon keresztül a mi ellenségeink voltak.

A „Ruski Wjedomosti” utolsó számában ezeket írja:

„Az orosz kormány el van határozva, hogy Szentpétervárt kiüríti és a gyárakat és műhelyeket elhelyezi. Ezeket az intézkedéseket a központi hatalmak előnyomulása esetére vették tervbe.

— Hűen eszteltük — végzi értekezését a román cikkíró — Oroszország helyzetét, hogy a bukaresti ruszofil sajtó által félrevezetett román közvélemény szemét kinyissuk. Oroszország békét akar. A mi orosz barátaink tenát lemondhatnak vagyódásukról.”

Pusztulás egy román löszergyárban.

Bukarest. A ma reggel megjelent bukaresti lapok jelentik: Vasárnap este 10 és 11 óra között a hadsereg pirotechnikai épületében hatalmas robbanás után tűz ütött ki. A tűz abban a műteremben keletkezett, amelyben a municiót gyártják. A műteremben 8 gép volt elhelyezve, amelyekkel a gyalogsági lövegeket gyártották. A műterem teljesen elpusztult. A lángok gyorsan átharapodtak az épület szomszédos szárnyára, amelyben több horzó robbanóanyagot áruolt, amelyek egymásután mind felrobbantak. Ugyancsak a lángok martaléka lett nagy mennyiségű töltény is. Abban a pillanatban, amikor riadóztattak, a lövegraktárt rögtön kiürítették és így elkerült a nagyobb katasztrófa.

Hat katona és egy tiszt égési sebeket szenvedett, de az állapota egynek sem aggasztó.

Az eddig megtartott vizsgálat semmi bizonyosat sem derített ki a robbanás okai illetőleg.

A tüzet reggeli 3 órára teljesen kioltották.

A tűznél megjelentek a király és Károly trónörökös is és érdeklődtek a tűz eloltására tett intézkedések iránt.

Munició az orosz csapatok ellen.

Berlin. Az orosz határokról jelentik: Pétervári lapok közlik, hogy a napokban egy román katonai misszió elhagyta Bukarestet, hogy Pétervárra utazzék. A missziónak az a feladata, hogy megkérje az orosz kormányt: engedélyezze, a román munició szállítmányokat küldeni, melyek már hónap óta Vlagyivosztok kikötőjében fekszenek. A munició tömeg hatvanmillió frankot reprezentál. A pétervári politikai körökben meg vannak győződve arról, hogy a román misszió utja si-

kertelen marad, miután az orosz kormány nem tud megszabadulni attól a gondolatától, hogy ezt a municiót valamikor később a román csapatok az oroszok ellen fogják felhasználni.

Bukarest. Hivatalos megállapítás szerint az itteni munició gyárban a tűz egy műhelyt, egy kis löporraktárt és egy petrolentartályt pusztított el. A kár jelentéktelen. A megnagyított épületet könnyen lehet helyreállítani. A nemzeti akció felhasználja az alkalmat, hogy a kormányt megvádolja gondatlansággal és egy újabb agitációs kampányt helyezzen kiútába.

A titokzatos olasz „fővédelmi vonal.”

(Semleges vélemény az olasz vereségekről.)

Távirati tudósítás.

Bukarest, május 31.

A Moldova írja: Alig néhány napja, hogy az osztrák-magyar csapatok offenzívája Olaszország ellen megkezdődött. Ezen rövid idő alatt a szomszédos monarchia nagy eredményeket ért el, amelyek annál jelentőségesebbek, mert a harcok hegyes területeken folytak le, ahol az olaszok erős defensív állások előtt rendelkeznek. Majdnem az egész arcvonalon visszasszorították az olaszokat, sőt Tirol egy részéből az osztrák-magyar csapatok 10 kilométernyire hatoltak be olasz területre és mintegy 50 négyzetkilométer nagyságú ellenséges földet megszálltak. (Ez a megszállt terület azóta lényegesen nagyobb lett.)

Legalább hat olasz divízió szenvedett közben vereséget, ezeknek tekintélyes része foglalt helyet és közel 300 ágyút zsákmányoltak az osztrák-magyarok.

Errekes ezek után olvasni, hogy mint igyekszik Cadorna az olaszok megsemmisítő vereségét leplezni.

Igy mai jelentésében az olasz vezérkar ezeket mondja:

„Csapatainknak május 22-én megkezdett visszavonulása a fővédelmi vonalra ma is jó rendben folyik.”

Az osztrák-magyar offenzíva kezdete óta ugyanis az olaszok azt hirdetik, hogy visszavonulnak a fő védelmi vonalra.

Semmi kétség ezután, hogy az olaszok fővédelmi vonala ott lesz, ahova az osztrák-magyarok, az ellenség üldözésében jutni fognak és ahonnan tovább vonulni előre, többé nem akarnak majd. Ami Cadorna jelentésének a „jó rend”-ben való visszavonulására vonatkozik, elégséges utalni az osztrák-magyarok által el, illetőleg visszahódított területekre, a foglyok és zsákmányolt ágyúk nagy számára, amiből nyomban kétségtelenné válik, hogy ilyen veszteségek mellett lehetséges-e rendben visszavonulni? Egyébként az osztrák-magyar vezérkar világosan kijelenti, hogy az olaszok visszavonulása részint vad menekülésben történt.

Tábori előfizetőink és olvasóink b. figyelmébe.

Miután tábori postautalványon az irásbeli közlemény nincs megengedve, arra kérjük azokat, akik a háborúból pénzt küldenek, hogy egyidejűleg külön levelező-lapon jelezzék, hogy az összeget milyen célból küldötték.

Strasserné konyhájának ingyen kosztosai.

(A főtárgyalás harmadik napja. — Terhelő tanuk vallomása a kórházi főzés titkairól.)

Saját tudósították, telefonjeleikre.

Nagyvárad, május 31.

A nagyvárad-i törvényszék ma folytatta Strasser Aladárné a hadikórházak élelmezésének bűnperében a tanuk kihallgatását, akik valamennyien terhelően vallottak a vádlott ellen. A tárgyalás Strasserné újabb kihallgatásával kezdődött.

(Strasserné rossz memoriája.)

Elnök: Azok között, a kiknek előadt nyújtottak, hogy lekenyereztek őket, kiknek a nevére emlékezik még? — Nem emlékezem semmire. — Majd eszébe juttatom. Horváth orvosral, hogy álltak? — Adtunk neki 300 koronát. Sós Jakabnak is, ugy emlékszem, szintén 300 koronát adtunk. — Slapetec főhadnaggyal, Lisil őrmesterrel és Bigler századosal, hogy álltak? Slapetec és Bigler ingyenes élelmezést kapott? — Arról nem tudok, hogy fizettek-e érte.

Elnök: Hallani fogja a tanuktól azt is, hogy azt mondták, elmennek Schatz ezredorvoshoz bepanaszolni önöket. Emlékszik, mit felelt erre?

— Egyáltalán nem emlékezem.

— Majd eszébe juttatom. Azt felelte, hogy ne törődjenek Schatz-czal, mert az le van kenyerezve.

— Ezt nem tudom.

— Figyelmeztetem arra, hogy a fejlemények logikus észlelete jó hatással lesz rára.

Ezután Bodnár Hermin szakácsnő tegnap megkezdett kihallgatását, folytatták. Az elnök (Bodnárnéhoz): Emlékszik arra, hogy egyszer Szöllősi doktor panaszkodott, hogy az ápolók nem jó ebédet kapnak? Fenyegedezett, hogy felküldi a rossz ebédet az ezredorvos urhoz.

(Le van kenyerezve az ezredorvos.)

— Igen, felküldte a tulajdonos húst Schatz ezredorvos urhoz, a ki visszaküldte azzal, hogy jó a hús. Erre elmentem Strassernéknak jelenteni, hogy mi történt, mire Strasserné azt mondtotta, hogy ne törődjek vele, nincs baj.

— Nem mondott más valamit is Strasserné?

— Hogy ne féljek semmit, ugyanis Schatz elé kerülnek a dolgok és az pedig le van...

Elnök: Na mondja: le van...

Tanu: A nagyságos asszony, mondtott valami olyasmit, hogy le van kenyerezve.

— Hát Szöllősi doktorról mit mondott?

— Azt mondta: azért beszél így, mert az uram nem adott neki pénzt.

Strasserné felsóhaj és zokog.

Elnök (Strassernéhoz): Igazat mondott ez az asszony?

Strasserné: Egy szó igazat se mondott!

Ezután azembesítették a szakácsnőt Strassernével, a ki ismételte a vádakat.

(Gulyás huscafátokból.)

Az elnök: Hogy készítették a gulyást?

— Friss húst nem kaptunk, ha volt, a mi a húsból déiben megmaradt, akkor azt a maradt húst és a csontokból lecsodott csatákat főzték meg gulyásnak.

— Ki mondta, hogy így kell ezt csinálni? — Stasser ur! — Strasserné nem? — O is ott volt. — Hányszor adtak friss húst a gulyáshoz? — Egyszer sem. — Talán egyszer mégis, — egyezünk ki. — Egyszer sem. — De talán karácsony estéjén. — Igen, akkor egyszer. Elmondotta azután, hogy az ápolók panaszkodtak, hogy rossz kosztot kapnak. Ilyenkor őt szidták az orvosok, el is akart menni a helyéről, mert az ezredorvos szigorú volt, félt tőle. Strassernéhez nem volt oly szigorú.

— Emlékszik-e arra, hogy az orvosok néha érdeklődtek az iránt, hogy meg van-e a husdag és ha megvan, akkor rendben tartották-e?

— Igen, mert felül a fazékban rendes adagok voltak, a közepén és alul azonban kisebb adagok.

— A háború óta változott-e valamit a dolog?

— A polgári iskolában ki kellett adni a rendes adagokat, mert Weinstock doktor ur nagyon szigorúan ellenőrizte.

(Ötven borleves tojás nélkül.)

Elmondja még a tanu, hogy a csapatkórházakban a háború alatt is minden a régi módon ment. Kellő mennyiségben szirt nem lehetett kapni és amit kapott is, az kókuszszir volt. A vádlott ezekre nehezen felsóhaj.

Elnök (Strassernéhez): Viselkedjék nyugodtan és szokjék hozzá, hogy ilyeneket még napokon át kell hallania.

— De kérem — mondja zokogva a vádlott, — ilyeneket, ha nem igazak, nem tudok hallgatni.

Elnök: Később a vallomásra meglehetősen megjegyzését.

Roics Guszlávné elmondja továbbá, hogy száznyolcvan-kétszáz betegnek másfél kiló diaszózsirt és dohos tarhonyát adtak, de ő ezt vissza adta és kijelentette, hogy nem főz belőle. A borsó zsizsikes volt. Tudta ezt Strasserné és Strasser is, amikor ő megemlítette nekik, Strasserné azt mondtotta, hogy menjenek a vöröskeresztes urinökhöz és adjanak azok mászt. (A vöröskeresztes teügyelőnők visszajárták meg az élelmet és ők is jelentették fel a bünszöveget.) A tanu elmondja még, hogy ő mindig félt Schatz dr.-tól, de Strasserné biztatta, hogy jó ember és ne féljen tőle. A tanu azért lépett ki a kórházból, mert egy alkalommal ötven borleveshez nem adtak tojást. Ezután az elnök még több kérdést intézett a tanuhoz, majd a azembesítés következett. Strasserné kijelenti, hogy Roicsnét ő küldte el, mert Fornét főorvos követelte elküldését, azzal, hogy erkölcstelen életet él. A tanu ezt tagadja.

(A főherceg ebédje.)

Több jelentéktelen tanu után Köteles Rószát hallgatta ki a bíróság. Szintén a csapatkórház konyhájában volt alkalmazva. Elmondja, hogy a főherceg látogatása alkalmával szó volt arról, hogy a főherceg a kórházban fog ebédelni. Ekkor Strasserné rendeletet adott ki, hogy a rántást zsírral kell csinálni, ha a főherceg tényleg ott ebédel, ha azonban nem, akkor anélkül. A leves főzését

részt mindig le kellett főlőzni és ezt zsirnak használták fel. Panaszkodtak is emiatt a katonák, de nem volt, aki meghallgatta őket.

A következő tanu Köteles Ilonka volt. Ő is alkalmazottja volt a konyháknak. Tud arról, hogy Szöllősy dr. durva volt egyszer, mert nem volt jó a tej. Az volt a parancs, hogy száz liter tejbe tíz-tizenöt liter vizet kell önteni.

(Csak nem adhatják a huscafátot a kutyának.)

Strasserné kérdést intéz a tanuhoz, hogy emlékszik-e az élelmiszer kamrában a csontok a husdarabokkal együtt voltak összegyűjtve.

Elnök: Ön olyan dolgokat kérdez, amelyek nem is kerültek volna felszínre.

Erre a tanu elmondja, hogy három napig kellett gyűjteni a husdarabokat és amikor az étlapon gulyás volt előírva, akkor Strasserné azt mondtotta, hogy főzzék meg a husdarabokat gulyásnak.

Elnök: Strassernétől kérde: Tud maga erről?

Strasserné: Hát nem is lehetett azt oda adni a kutyáknak.

Az elnök kéri, hogy a kérdést és a vádlott választát szöszörint vegyék jegyzőkönyvbe.

A következő tanu Nádas Gáza katona volt, aki szintén feködt a csapatkórházban. Előadja, hogy egy ízben panaszkodtak a sílány élelem miatt Kiroh főhadnagynak, aki a botrány teleplezése alkalmából öngyilkos lett, a főhadnagy rájuk támadt és ékeletlenül kiáltotta, hogy ilyeneket ne merjenek beszélni, mert aki ilyet mond, ő azt megpofozza.

Lényegtelenebb tanuvallomások elhagyása után a tárgyalást az elnök beárta és folytatását holnap délelőttre tüstelte ki.

A pápa levele a hollandiai királynőnek. Zürichből jelentik: Hagából jelentik: A brüsszeli nuncius tegnap ideérkezett és kihallgatáson jelent meg a királynőnél. Hír szerint a nuncius a pápa levelét adta át a királynőnek, amely eseménynek nagy jelentőséget tulajdonítanak.

Páris pesszimizmusa. Genéből jelentik: Hanotaux a Figaro hasábjain cikket írt a nép hangulatáról és a többi közt a következőket mondja: Ugyazólván nem mulik el nap, hogy Párisban ne árkuláson valamilyen hióbbír, amelynek eredete ismeretlen. Ezek a hírek néhány órára rémületbe ejtik Páris közönségét. Folyton ismétlődő pesszimizmusnak lehet nevezni Páris lakóságának hangulatváltozásait. Egy nap arról terjesztettek el rémhíreket, hogy a verduni szolgálatra rendelt tömördek autómobil használhatatlanná vált, a másik nap arról süttögnak, hogy az összes tábornokot hasznavehetetlenek. A harmadik napon arról tudnak, hogy a csapatok élelmezése lehetetlenné vált. A negyedik napon arról regél a fáma, hogy a fegyverraktárak üresek, ellenben a kórházak zsúfolva vannak. És így tovább... A közönség e hírek következtében napról-napra fölveti azt a kérdést, hogy miért nem tudja Franciaország úgy megszervezni a hadsereget, mint Németország? Hanotaux azaz igyekszik megnyugtatól a közönséget, hogy ez a német megszervezés nem is olyan tökéletes, mint hiszik, végül pedig arra kéri a népet, hogy ne vessen el bizalmát vezetőiben.

Arsiero és Asiago elfoglalása.

Hét kilométerre az olasz sikságtól, huszonöt kilométerre Vicenzától. — Az olasz cenzura megengedi a vereségek leírását. —

Saját tudósítónk telefonjelentése.

Budapest, május 31.

Budapest. Hueber őrnagy, a Pester Lloyd kitűnő katonai szakértője Asiago és Arsiero elfoglalásáról a Pester Lloyd holnap reggeli számában a következőket írja:

Egy és ugyanazon napon az olaszok két erős vára esett el, egyszerre két súlyos csapás érte az olasz királyságot. E két grandiózus sikerünk nordereje óriási. Rendkívüli, úgy sztratégiai szempontból, mint azon hatást tekintve, melyet ez az esemény szükségszerűen gyakorol az olaszokra. A két vár alapját képezte azon olasz védelmi rendszernek, amely elválasztotta a tiroli határt az olasz sikságtól. Erthető volt, hogy Olaszország ezt a területet a legerősebben fortifikálta, hogy az osztrák-magyar csapatok betörését a határ ezen részén és benyomulásunkat az olasz sikságba emberi számítás szerint lehetetlenné tegye. Számos milliót költött ezen célra és a határvidéket páncélerődökkel tömte tele, Cadorna vezérkari főnőktől kezdve egész az utolsó lazaronig senki sem tartotta Olaszországban lehetségesnek, hogy csapatainknak sikerülni fog ezen erős kettős páncélvét valaha is keresztültörni és egész Arsieroig és Asiagoig előnyomulni, megnyitva ezáltal az utat a sikságba. E lehetetlennek tartott csodát csapataink tizennégy nap alatt keresztülvitték. Asiago és Arsiero s egyidejűleg az egész összefüggő megerősített magaslati zóna a Posana völgytől délre a Monte Fiorán át egész a Sugana völgyig a miénk. Nagyszerű csapataink a hallhatatlan hősiesség újabb glóriáját tűzték koszoruba. A Monte Fiore és Gailio vonalon csapataink most már 17 kilométernyi mélyen állnak olasz területen, frontunk itt Bassano olasz város felé van irányítva, amelyhez gyorsan közeledünk.

Asiagonál már csak hét kilométer választ el bennünket az olasz sikságtól és 25 kilométer Vicenzától.

Berlin. Asiago és Arsiero elfoglalása a birodalmi fővárosban nagy örömet és lelkesedést keltett. A birodalmi gyűlés tagjai a Wolff-ügynökség közlő kiadásából értesültek az eseményről és a képviselők beható méltatás tárgyává tették a folyosókon az újabb fegyvertényt, a legnagyobb elismeréssel adózva az osztrák-magyar csapatok fényes teljesítményeinek.

Luganó. A Popolo d'Italia a következőket írja: Az a csapás, amelyet a magyarok és az osztrákok reánk mértek, megverte az egész Olaszországot. A vicenzai sikságon Olaszország

serását döntik el. Ma közvetlenül érezzük a magyar osztrák vesszedelmet. Az olasz nép győzni akar és ezért szemét a felelős személyekre szögezi. A nép nem hátrál meg, de ha a vezetők energiája megtörik, akkor felejtethetetlen események szembesülünk.

Luganó. Az Italia kijelenti, hogy Olaszország nem számíthat a szövetségesek támogatására.

Luganó. Az olasz sajtó azt a hivatalos jelentést kísérli megmagyarázni, hogy az olasz csapatok feltartóztatták a magyar-osztrák offenzívát. Az olasz közvélemény előtt természetesen az Asiago melletti állások és a záróerődök elfoglalása még ismeretlen. Emez események felett Cadorna a megszokott szólammal siklik át: a helyzet a centrumban változatlan. A kormány félhivatalos jelentésben az állítja, hogy a magyar-osztrák csapatoknak csak az első napokban voltak sikereik és az offenzívát most már megállították. Általánosan feltűnik, hogy Bisolatti képviselőnek, aki csak egy közönséges alpini őrmester, megengedték, hogy magas tisztek társaságában az egész frontot meglátogassa. A sajtó ezt kapcsolatba hozza a háborús pártoknak a kormány ellen intézendő neves támadásnak szándékával, mert az offenzíva elleni ellenállás nem volt kellőképpen előkészítve. Bisolattit, mint a háborús pártok vezetőjét, alacsony rangja ellenére, ezért vitték a trontra.

Luganó. Milanóba újabb három vasut érkezett 2435 menekülttel. Még további szállításokat várnak.

Luganó. Milanói jelentések szerint az összes olasz vasutvonalakat szerdán katonai parancsnokság alá állították. Pádua és Velence között a személy és a teheráru forgalmat beszüntették.

Luganó. Az olasz sajtóban, mely még néhány nappal ezelőtt lekicsinyelte a déltiroli offenzívákat, nagy változás állott be. A cenzura megengedte a határterületen uralkodó helyzet meglehetősen erős leírását.

Budapest. A sajtóhadiszállásról jelentik: Az olasz vezérkar jelentése május 28-áról: A Lavarone völgyben az ellenség e hó 28-ára virradó éjjel és másnap reggel állásaink ellen makacs és véres támadásokat intézett, a melyek 87 hadosztályunk ellenállásain mindig megfűszert. Délután az ellenség Posinától délre levő állásaink egy része ellen rohamtámadást intézett, de csapataink elkeseredett

harc után az ellenséget annak súlyos veszteségével visszavétette. Az Asiago fensíkon csapataink birtokában vannak az Asiago medencéje felett uralkodó állásoknak, melyeket megerősítettünk. A Sugana völgyben kisebb csatározások folynak.

Lefoglalhatja a főváros az ország zöldség termését.

Saját tudósítónk telefonjelentése.

Budapest, május 31.

Mint illetékes helyről értesülünk, a fővárosi hatósági zöldségárnyújtás terén, nagy és jelentékeny munka készül. Szó van a zöldségárnyújtásnak és a burgonyának olcsóbbá tételéről és oly mennyiségek biztosításáról, melyek az egész évi szükséglet fedezésére elegendők. A földművelési miniszter ez ügyben a legmegsemmisítő felhatalmazást adta a fővárosnak. A megbízásnak, illetőleg megnevezésének a lényege az, hogy a székelyváros 15. ügyosztálya, helyesebben annak vezetője Márkus Dezső dr. tanácsnok mindennemű megakasztó tanácsok, fel- és leiratok nélkül, abba a helyzetbe jut, hogy megfellelő áron, megfellelő mennyiségeket beszereltesse és beosztároltasson.

Ebben a tárgyban pénteken délután hivatalos közleményt fogunk kiadni, mely a nagy közönséget a részletekről tájékoztatni fogja.

Az új rend azonban életbe is fog lépni, úgy, hogy a főváros lakossága a közelmúltban ezen ágában nyugodtan nézhet nemcsak a jelen nyári, hanem a távolabbi őszi, téli és jövő tavaszi időszakok elé is.

Kormányhatósági forrásból vesszük a hírt, hogy a fővárosnak adott megbízás a következő:

— A kormány a zöldség- és burgonyatermes terén a székelyvárost felruhazza mindazokkal a jogokkal és ugyanazokkal a hatáskörrel, amely a kenyermagok tárgyában a Haditermék Részvény társaságot illeti.

A főváros gondja lesz úgy a maga, mint a vidéki városok ellátása. Egerszemen az ő hatáskörébe fog tartozni, hogy mit, mikor és mennyit lehet akár Boszniába és Hercegovinába, akár Ausztriába exportálni.

Ezzel biztosítva van a szükséges mennyiség és egyben elejét vesszük a jogosulatlan áramlásnak.

A hadiárvak. Budapesti telefonálási tudósítónk: Ez év március végéig 50648 volt Magyarországon a hadiárvak létszáma. Nincs ebben azoknak az árvaoknak a száma, akiknél nem lett hivatalosan megállapítva, de nagy a valószínűség, hogy apjuk hősi halált halt. A hadiárvak közül édesanyjuknál 94,8 százalék, kizárólag gyámnál 2,16, egyéb hozzátartozónál 2,45, jótékony családoknál 0,1, örökbe fogadónál 0,08, állami gyermekmenhelyen 0,48, jótékony egyesületeknél 0,17 százalék lett elhelyezve. Érdekes a hadiárvak elhelyezésénél, hogy 1916. év első negyedében 94,58 százalékos hadiárva édesanyjánál nyert elhelyezést. Ez a szám állandóan emelkedik.

Olasz, osztrák és magyar rokkantak kicserélése. Zürichből jelentik: Az Agenzia Nazionale értesítése szerint néhány olasz rokkant hadifogoly már elnagytá a mauthauseni osztrák fogolytáborba és ugyanannyi osztrák és magyar rokkant távozott el az olasz hadifogságból. Mind a két csoportot Svájcba viszik, ahol kicserélik őket egymással.

Townshend a kut-el-amarai vereségről

Távirati tudósítás.

Rotterdam, május 31.

A Nieuwe Rotterdamsche Courant jelenti Londonból: Az indiai államtitkár fehérkönyv alakjában több táviratot közöl, amelyeket Townshend, Nixon és az indiai alkirály az indiai államtitkárhoz intéstek. Mint ismeretes, a Times annak idején azt állította, hogy Townshend tiltakozott az ellen, hogy elégtelen erővel Bagdad ellen vonultassák. A most megjelent fehérkönyv a kut-el-amarai vereség ügyét új világításba helyezi. Kiténik belőle, hogy Townshend október harmadikán, amikor egy hadosztályai rendelkezett, tudatta Nixonnal, hogy legalább három hadosztályra van szüksége. Nixon erre kisebb erősítéseket küldött neki, amelyek éppen rendelkezésre állottak és közölték vele, hogy még Európából is fog érkezni két hadosztály. Nixon utólag elhárítani igyekezett magáról a felelősséget, rámutatván arra, hogy Townshend, úgy látszott, meg volt elégedve a kapott erősítésekkel és nem ismételve meg kérését Townshend egy táviratban, amelyet áprilisban az indiai alkirályhoz intézett, kijelentette, hogy őt, mint alvezért, nem terheli többé felelősség, mert hiszen nézetét már egyszer nyilvánította volt.

Az alkirály a maga részéről kijelentette, hogy az alvezérek felelőssége nem jutottak tudomására. Csakis Nixon telfogásától vezéreltette magát, mert Nixon volt az indiai kormányfő az emben felelős a következményekért.

A Daily News ezzel kapcsolatban azt írja, hogy az a szemrehányás, mintha a Bagdad elleni előnyomulás inkább a politikusok, semmint a katonák sürgetésére történt, valótlanak bizonyult és hogy Nixon, tekintettel Townshend jogosult figyelmeztetéseire, aligha menthető fel az előrelépés komoly hiányának vádjá alól. A Daily Chronicle azon a nézeten van, hogy erősen túlzott az a felelőség, amely az előnyomulást érhetetlennek tartja. Vámerő sakkuzás volt az, amely a helyi vereség ellenére igen kedvező hatást gyakorolt a többi ázsiai harcterekre. A tulajdonképpeni hiba az volt, hogy december és március között nem tettek kísérletet Kut-el-Amara felmentésére.

Ki akar hercegnő lenni?

(Doktor, disz doktor, udvari méltóság.)

az Aradi Közlöny tudósítójától.

Arad, május 31.

Német és külföldi újságokban időről-időre feltűnik egy-egy ártatlannak látszó kis hirdetés, amelyben a doktori titulus megszerzését ajánlják fel a közönségnek. Aki jelentkezik a hirdetésre — és ilyenek elég sokan vannak — egy Lübling nevű embertől Lausanneból — aki „egyetemi kiküldöttnék” és tanárnak írja magát — levelet kap, a melyben felszólítja, hogy küldjön be 15 frankot, márkát vagy koronát, a melékelt kérdőlapon pedig közölje képzettségének fokát. Ezek után már csak 300 koronát (néha többet) kell fizetnie ahhoz, hogy ünnepélyesen és jogerősen a Charles-egyetem doktorává avassák.

Egy idő múlva az illető posta útján egy nagy papírlapot kap, amelynek rajzára egy nagy földgolyón egy sas ül, alatta pedig ez a felirat látható: Independent Order of Golden Eagle, ezenkívül egy aranyozott pecsét. Az avatalt embernek persze nem tűnik fel, hogy a pecsét az „Odessa University” feliratot viseli, holott ez a dolog nyitja.

Ebből kiténik ugyanis az, hogy az egyetem titkára, Clough nevű ur, az Egyesült Államok Washington államának Odessa nevű városában lakik. Clough ur, aki a nevét sem tudja hibátlanul átírni. Frederik Freytag nevű embertől kapja az okiratokat aláírásra. Ez a Freytag a lelke az egész üzletnek. Tanárnak, doktornak nevezi magát, sőt ezenkívül a dédakotai tüggetlen arany-sas-rend elnökének. O-

adja fel a hirdetéseket, 5 adja meg az utasításokat Lübling „professzor” urnak, 6 állítja ki az okmányokat, mindent 6 csinál.

Valószínűleg Magdeburgban lakik, de a leveleit Heidelbergba, vagy Herisanba (Szászban) vagy legújabbban Stuttgartba címezteti.

A doktori címen kívül egy külföldi fejedelemsége is van eladó, örökösödő hercegi címmel. Ezenkívül egy özvegy oszmán-királyi hercege van, akinek feleségét keres és a leg szebb című udvari hivatalokat adja 1000,- vagy 5000 frankért, mielőtt a princest megnászoltatja. Sajnos a prince már közel van a hetvenedik évéhez és ezért nem megy valami gyorsan a házasság és a címszerzés. A Charles-egyetem disz doktorátusokat is ad minisztereknek és konzuloknak, ugyanígy a Braderio-egyetem is, de ez már csak uralkodóknak. A sokoldalú Freytagot a német rendőrség most őrizetbe vette.

H I R E K.

Megsértett miniszterelnök.

— Goromba entente diplomaták. —

Távirati tudósítás.

Hága, május 31.

Ezekben a komoly időkben sok szóbeszédre ad okot Hollandiában egy jelentéktelen attér, amely a németalföldi miniszterelnök, Cori van der Linden hetvenedik születése napja alkalmából kerekedett. A szerény államférfiú sohasem álmodta volna, hogy őt nagyhatalom és két kisebb hatalom politikai demonstrációra használja föl az ő személyét. Nem is tudott volna meg semmit erről a világról, ha két lap, az amsterdami Telegraaf és a hágai Gazette de Holland föl nem fújja a dolgot. Ezekből a lapokból a nyilvánosság arról értesült, hogy csakis Németország és Ausztria-Magyarország nagykövetei keresték föl a miniszterelnököt Binenhofban, és szerencsét kívántak neki hetvenedik születésnapja alkalmából. Ezzel szemben Anglia, Franciaország, Oroszország, Olaszország és Japán nagykövetei, valamint Belgium és Portugália követei megelégedtek azzal, hogy leadják névjegyüket Koniginengrachtban és ez alkalommal egy-két diploma névjegyet közönséges követégi szolgálta, adta le.

A valóság az, hogy az entente-hatalmak hágai képviselői a miniszterelnök iránt tanúsított magatartásukban egyöntetűen jártak el, ami arra enged következtetni, hogy előzően megállapodtak eljárásukban, amelynek ilyen formán demonstráció jellege van. A Telegraaf és a Gazette de Holland szerint a mely lapok az entente-ért lelkesednek, ez a demonstráció a kormány ellen irányult és pedig a semlegességében mutatkozó praxis miatt. Más szavakkal: Cort van der Linden magára vonta a hét entente-diplomata rosszaságát, mert Hollandia semlegességét nem úgy kezelte, amint ezt Párisban és Londonban szeretnék.

A nevezett lapok meg is mondják világosan, hogy az entente azért haragzik a holland kabinetre, mert megengedi a Németországba való élelmiszer-bevitelt. Az entente azonban arról hallgat, hogy Hollandia napoként sokkal több élelmiszert szállít Angliába, mint Németországba. Az entente diplomatái megragadták az első jó alkalmat, hogy éreztessék Cort van der Lindennel haragjukat és éppen ezért rendezték ezt a kis tüntetést. Főlösiéges megemlitenünk, hogy ez a demonstráció éppenséggel semmit sem fog változtatni a holland kormány semlegességi politikáján.

LEGUJABB.

Ejjel 2 órakor érkezett telefonjelentés.

Tisza István gróf a békeről.

Berlin. A Berliner Tageblatt tudósítója intervjút folytatott Tisza István gróf miniszterelnökkel, aki a következő nyilatkozatot tett:

— Kétségtelen, hogy az utóbbi hónapokban megerősödtek az objektív békefeltevések, amelyek a mi részünkről már rég megvoltak. A legutolsó békefelvétel, amelyet még öhajtunk, remélhetőleg a napokban atakul ki, az olaszok kizárólagosan osztrák-magyar területéről. Hogy a béke szubjektív feltételei adva vannak-e, az Grey és Poincaré nyilatkozataiból nem derül ki. Most is, mint eddig, ellenségeinken mulik a béke helyreállítása.

München. A Münchener Neueste Nachrichten főszerkesztője beszélgetést folytatott Bethmann-Hollveghe birodalmi kancellárral, aki kijelentette, hogy beszédének az a passzusa, amely a katonai vívmányokra mutat rá és ezeket tekintik a béketárgyalások alapjának, nem úgy értendő, hogy ezen katonai vívmányok abszolút tartartása képezi a békefeltevételeket, az csak alapja, kiinduló pontja a béketárgyalásoknak.

— Az Aradi Közlöny legkövetkező száma a csütörtöki ünnep miatt szombaton reggel a rendes időben jelenik meg.

— A trónörökösne fiut szült. Bécsből jelentik: Zita főhercegnő, Károly Ferenc József trónörökös neje ma reggel egy fiugyermeget szült.

Bécsből jelentik hivatalosan: Zita főhercegnő, Károly Ferenc József trónörökös neje ma egy főhercegnek adott életet. Az orvosi jelentés szerint a főhercegné általános és erős állapota teljesen kielégítő, hőmérséklete 37,1 fok, érverése 18. Az újszülött főherceg erősen kifejezett, több mint öt kiló súlyu gyermek.

— Kiténtetés. A király az ellenség előtt tanúsított vitéz magatartásuk elismeréséül Priskin Gyula, 2-ik gyulai honvéd gyalogezredbeli zászlós és Sári Gáspár 2-ik gyulai honvédezredbeli hadapródnak az első osztályú vitézségi érmet adományozta.

— Koronát Venizelosznak! Berlinből jelentik, hogy az Echo athéni távirata szerint Venizelosz mitilénai választói harmincezer drachmát gyűjtöttek össze egy koronára, melyet képviselőjüknek szánnak. A koronát drágakövekkel ékesített arányból akarják készíttetni.

— Aradi tisztek orosz fogságban. Krasnojarszkból üdvözlét küldenek: Almásy Alajos hadnagy Arad, Tokody Sándor főhadnagy Arad, Ecsényi Flórián zászlós Arad, Ritter Jakab hadnagy Békéscsaba, Lampel Albert zászlós Békéscsaba, Stollmayer János zászlós Békéscsaba, Eszes István zászlós Dombegyház, Karkus János hadnagy Tótkomlós.

— Rentov cirkusz megnyitó előadása. Csütörtökön este tartja Rentov és Társa nagy cirkusz megnyitó dísz-előadását a Béla-téren. Világvárosi műsor. Kezdete este 6 órakor.

— Doberdói árvalányhaj az aradi korról. Az aradi hősi közönségének megkapó eseményt kísért elő vasárnapra az aradi Vöröskereszt elnöksége. Mőködő árvalányok lengő árvalányhaját fogtak árusítani — a vak katonák javára. Dobogó zúgással kell fogadni mindannyiunknak a helyes kifizetéseket, mert a doberdói fensik véres talajában nőttek, ahol hősi katonáink ártatlanságát tartja vissza az olaszokat már egy esztendő óta. Königsberg Fiedl gróf huszárkapitány küldte Aradra Hehs Aladár, a Hadacserg szerkesztőjének a doberdói árvalányhaját, amelyet maga és tisztárai szedtek. Königsberg gróf arra kérte Hehs Aladárt, hogy értékesítse harctéri küldeményét a befolyó pénzt juttassa a vak katonák részére. Hehs Václav így Jankát, a Vöröskereszt elnökét kérte meg az árvalányhaj értékesítésére, aki a kérésnek készséggel tesz eleget a vasárnapi koraót szingardaggyá fogják tenni a doberdói árvalányhaját árusító számos árvalányok.

— Liebknecht hazatér. Bernből jelentik: Liebknecht ellen hazatérési vádat. Ha elítélik, akkor úgy a birodalmi gyűlés, mint a porosz országgyűlési mandatumát elveszti.

— Orvosi díjak felemelése. Debrecenből jelentik: A debreceni orvosszövetség ülést tartott és azon a drágaságra való tekintettel elhatározták, hogy a magánorvosi díjazást mérsékelten felemelik. Az orvosok a belügyminiszter rendelkezéseire hivatkozva tudatták a közönséggel, hogy a nappali rendelés díját az orvos lakasan 4 koronában, az éjszakai pedig 6 koronában állapították meg. A beteg házánál való látogatás díja nappal 6 korona, éjjel pedig 10 korona lesz. Orvosi tanácskozásonál (konzilium) a díj nappal 20, éjjel 30 korona a jelenlevő orvosok mandegyike részére. A legálacsonyabb háziorvosi évi fizetési díjat az orvosszövetség 150 koronában állapította meg.

— Eljegyzés. Joannovits Sándor, a 38-ik gyalogezred gépiegyezredtagában orvosot, Joannovits Tivadarnak, az Aradi Közlöny torzódójának és nejeinek fia, eljegyzése Kobas Gizellával.

— Kukoricakenyér Nagykanizsán. Nagykanizsáról jelentik: Zala vármegye alispánja a kanizsai közönség szükségletére négy vagon lisztet utalt ki, de minos benne közönséget. A lisztet ugyanis a nagykanizsai kereskedők által hónapokkal ezelőtt bejelentett mennyiségből utalta ki, de ez a liszt már hónapokkal ezelőtt el is fogyott. Mivel a város semmi tartalékkal se rendelkezik, addig is, míg az alispánt a tévedésről felvilágosítják a az új liszt megérkezik, a közönség kukoricakenyérrel fog kapni, amelyből egy vagonnal vasárnap a város. Vett továbbá a város fél vagon kukoricadarát is, amelyből szintén nagy volt eddig a hiány.

— Ovás. Grein Nándor főkapitány a következőkre figyelmezteti az aradi közönséget: Wienben, 1. Wölzende 22 szám alatt, „Redaktion des Kriegsbüchens 1914—1916“ (Az 1914—1916 évi háború atom szerkesztése) címmel egy válságot közölt, mely katonai személyekhez az a felelősséggel fordul, hogy saját ténykép felvételüket, egyben pedig azoknak a műben való közlése előtt a szerkesztőségnek küldjék be. Ezen válságot tisztességtelen cselekedetnek tekintik, következményeként az annak éven állott személyeket a wien-i rendőrség már is tartóztatta. A válságot a város hatóságai óvott.

— A táncoló asztal és a béke. Bukarestből jelentik: A román vezérkar volt főnöke, Averescu felelősségének szalonjában a múlt vasárnap spiritisztikai ülés volt, amelyen a tábornokok kívül számos kiváló politikai személyiség és néhány egyetemi tanár is részt vett. A szótársot Variance György vezette, aki a bukaresti egyetemen a spiritisztikai tudományok magántanára. A szótárs eredménye, mint a Dimineasa jelenti az volt, hogy a béke első napja 1916. június 21-ére esik. A szótárs eredménye nagy feltűnést keltett a város minden körében.

— Jó kezekben van a gyermek! Egy szemtanú beszélt el ma este a szerkesztőségben: Ma este felé a Szabadság-téren kinos jelenet játszódott le, amelyet azért mondom el, hogy a szülőket óvatosságra intsem. Három dajka, akik jobb családok gyermekeit vitték igen szép gyermekkosokban sétára, kócsi versenyt rendeztek a téren. Örült tempóban szaladtak a kocsikkal és az egyikből a néhány hónapos csecsemő e közben kiesett. A dajka úgy megijedt, hogy hirtelen fel sem kapta a gyermeket, hanem a rémes jelenetnek tanui támasztak rá és csak akkor tért magához. A sajnálatra méltó apróság vagy husz percre oly keservesen sírt, hogy megesejt rajta a szívrünk. A család bizonyára nem mondja meg otthon, hogy a gondaira bízott szeme fényét a családnak ma este kiejtette a kocsiból és a szülőket, ha később a baj jelentkezik, nem tudják ennek okát megmagyarázni. A gyermek a fejét oly erősen vágta az aszfaltba, hogy mindannyian azt hittük, ott lehet ki a lelkét.

— Kirostott párisi ékszerüzlet. Zürichből jelentik: Páris egyik legnagyobb ékszerüzletét, mely az Opera téren van, tegnap éjjel kirostolták. A tulajdonosnak egy lemmilio frank értékű zsakmány jutott kezünkbe.

— Az igazság a vasúti kocsikban. Bernből jelentik, hogy a Popolo d' Italia igen élesen kritizál azok ellen a vasúti utasok ellen, akik Olaszországba utazva, újságjüket a vasúti kocsikban hagyják. Ezekből azután a magyar-olaszok hivatalos jelentések az olasz közönség elé kerülnek.

— Megérkeztek a patent „Rex“ „Ultré form“ és közönaparányok. Állandó nagy vásárlások ezek tárgyakból, ilyenemű regisztereket vesznek és eszerek, ugyancsak keresek megvételre vitrineket is. Legelőször bevásárlási torzás Fischer Mór üveg-, porcelán, élelmiszer és képergetező üzlete. Andrassy-tér 25. sz., vármegyei telefon 568. sz. 2785

— Hős honvédek előkészítése az olasz offenzívára. (Hadi szemle az Uránban.) Orsági tevése mellett folyt le a tegnapi előadás. Egy egészen új harctéri kép, a mely hőseinknek elindulását mutatja, a diadalmas olasz harctérre. A színház áldozatkészséggel áldott a képet a maga részére megvásárolni, hogy a közönségnek bőven élvezetet nyújtson. Szükségtelen egy szóval is dicseknünk azt, a mit az a hitelt harctéri felvétel igazolt: mi csak némán bámulunk és csodáljuk bátor hőseinket és vitézeinket. — Ezen nagyvárosban aktuális mellett a színház egy elsőrangú detektív drámát is mutat be, melyet megjelenés előtt, így tehát a budapesti színházak előtt játszik és benne egy kalandornak szövevényes elcsátása és leleplezése és egy detektívnek ügyessége és kíméltége vir egymással kézhelyig menő harcot. — „Hadiarva“ O császár és kir. Zita és Erzsébet Farszolgák részvételével a Kodex gyűjtemény készült felvétel legelőször az Uránban kerül bemutatásra. 5

— Engel keresk. magániskolája. (Lázár Vilmos-utca 2. Földes palota mellett.) Június hó elején a nyári tanfolyam vaszi kezdetét, mely 3—4 hónapig tart. Teljes és alapos kiképzés könyvelés, gyorsírás, gépirás, levelezés és mindazon tantárgyakban, melyek kereskedelmi, gyáripari-, ügyvédi és közigazgatási irodákra képesítettek. Mérsékelt tandíj. Díjtalan állásközvetítés. A tanfolyam négy év óta fennáll és közel 500 tanítványt képezett ki. Beiratások mindennap d. e. 10—12, d. u. 4—5-ig. Telefon 1046. 2808

— Arjegyzék kivonat Vándor női divat áruházából (Weitzer J. utca, főposta mellett) női harisnyák sarna Edelweis 1 korona 96 fillér, „Anker“ mousseline vékony dupla talppal 1 korona 96 fillér, 2 korona 50 fillér, 2 korona 96 fillér. „Satyam“ dupla talppal 2 korona 96 fillér. Divatos blúzok már 7 koronától. Pongyolák 13 koronától. Himzett női ingek 4 korona 96 fillértől. Épinge, Sada, sima és himzett granadin, battiszt, karton a legelőször napi áruan. 2809

— A szőlősgazdáknak a harctéren a katonáknak nagy lesz az öröme, mert bőven terem bor és gyümölcs, amióta „Peronospora“-ral permetezik a szőlőket és a gyümölcsöket. Utalunk lapunk mai hirdetésére. 2052

— Kórházak figyelmébe ajánlják spárga-talpu komóció nagy raktárakat legutányosabb árbau, Kleiszig és Hirschfeld nagykereskedők, Arad, Boros Béni-tér 7. sz. 2552.

Magánosok is gondoskodhatnak lisztjükről.

(Tíz kilo buza havonta egy személyre.)

— Az új termés értékesítése.)

Az Aradi Közlöny tájékoztatója.

Arad, május 31.

A kormány ma publikáltatta az ez évi buza, rozs, kétszemes, köles, árpa és zabtermés ár alá vételeire vonatkozó rendeletét. Azok az elvek, amelyek a rendelet gerincét alkotják, lényegben azonosak a tavalyi termés értékesítésének módjaival. Fontosabb módosítások annyiban történtek, hogy a maximális árakat még nem szabták meg, csak júliusban fogják megállapítani, amikor a termés eredménye megközelítőleg felbecsülhető. Ezenkívül a vásárlást még szigorúbban központosították és magánosok csak saját fogyasztásukra és igen azok korlátozottan vásárolhatnak gabonát. A jelenlegi árója havonta tíz kilogramm, ellenben a kenyérmagvagnak takarmányozási célokra való felhasználását eltiltották. A nagyfontosságú rendeletet alábbunkban ismertetjük:

A rendelet minden termelőnek ezévi termését a közelmérés és közszükséglet előszórú biztosítása érdekében ár alá helyezi és csak azt a részt használhatja fel szabadon, amely a jövő év augusztus 15. napjáig házi és gazdasági szükségletére kell. Házi szükségletre jelenként és havonként búzából, rozsából, kétszemesből és árpából együttvéve 18 kg.-ot lehet csak számításba venni. A termés többi részét a termelő csak a Hadszolgák r.-t., e térség bizományosa, vagy olyanok részére idegenítheti el, akik erre jogosítva vannak. A termelő köteles az átadott hatósági vásárlási igazolványt és elismorvenyt megőrizni. A termelőnek azt a részét, amelyet az évi október 15-éig még el nem adott, később megvár-

FOG-

tömések, aranyból, platina, arany és ezüst, amalgamból és a fog színével azonos porcellánból.

FOG-

koronák, hidak, egész fogsorok szápadlás nélkül aranyból, platínából vagy porcellánból.

FOG-

kövek eltávolítása, fogak fehérítése és hibás fogsorok átalakítása, valamint javítása.

FOGHUZAS. Tizenhét éves fogtechnikai gyakorlatom, amely idő alatt Berlin, Lápese, Brüsszel és Londonban, nemkülönben Amerikában a legismertebb fogpedagógusoktól mintáztam működtem, továbbá tekintve azt, hogy műtermem a mai kor legkiválóbb műsereivel van felszerelve, elég garanciát nyújt, hogy még a legkényesebb esetekben is a legteljesebb mértékben megfelelhessek.

JACOBI GYULA vizsg. fogtechnikus Szabadság-tér 4. Bejárat Eötvös-utca 17.

Telefon 10-11. szám.

tározott időpontban megvételre kell felajánlani a H. T.-nak, még pedig a maximális árak alapján. Tilos a termelőnek a zár alá veti rész annak a törvényhatóságnak a területéről, ahol a gazdasága van, máshova elszállítani.

Aki maga nem termelő, jogosítva van saját házi szükségletére gabonát vásárolni kasszárutól utján, minden közvetítő kizárásával, ha a közégi előjáráság vásárlási igazolványt állít ki részére. A vásárlási igazolvány kiállítására és használatára vonatkozó szabályokat külön rendelet állapítja meg. A terményekkel és lisztel el nem látott lakosság kielégítése a törvényhatóságok feladata, amelyek a szükséges mennyiséget a H. T. r-től szerzik be. A H. T. az ország egész területén vásárolhat és bizományosok közreműködését is igénybe veheti. Az állatállomány eltartására szükséges termény biztosítása céljából megengedhető, hogy törvényhatóságok, községek és ipari telepek jövő év augusztus 15-ig való árpa- és zabszükségletüket a H. T. utján biztosítsák. A földművelésügyi miniszter gazdasági egyesületeknek és szövetségeknek felhatalmazást adhat továbbárusításra is. Kereskedők és szövetkezetek, ha gabona adás-vételével eddig is foglalkoztak, vásárlási igazolványuk alapján a maguk törvényhatóságuk területén a termelőktől közvetlenül is vásárolhatnak, de csak ha az illető eladásra szánt termése összesen legfeljebb 100 méterterméssel tesz ki. A vásárolt mennyiséget a vevő csak a H. T.-nek adhatja el.

A felsorolt terményeket bármely malomvállalat csak akkor fogadhatja el feldolgozásra,

ha bizonyítást nyer, hogy az illető mennyiséget jogosan használják fel, vagy jogosan szerezték. A malomok csak vándorlást végezhetnek és az őrleési vám százalékát a törvényhatóság állapítja meg. A malom csak a H. T. részére adhat el bármely terményt vagy malomterméket.

A régi maximális árak érvényben maradnak és ennél magasabb ár nem köthető ki és ezzel ellenkező megállapodás a kártóbblet tekintetében hatálytalan. Megállapítja végül a k. d. a büntető rendszabályokat és revidálja az eddig fennálló rendeletek vonatkozó intézkedéseit.

MULATSÁGOK

(—) Előzetes jelentés. Az Aradi Munkás-egyesület június hó 11-én, Pankócs első napján este 8 órakor a kulturapark dísztermében nagy műsoros ünnepélyt rendez a Munkás-Ottón hadbavonult tagjai itthonmaradt családjának javára. Műsor után tanc.

Felolvas szerkesztő:
Rudnyánszky Endre.

NYILTÉR.

Az ezen rovat alatt közlöttékért nem vállalunk felelősséget)

Hadi árva.

Kristályszóda

kis- és nagyobb mennyiségben kapható:

Vojtek és Weisznál
Aradon. 2710

Mindentelje

nyomtatványok

izléses, osinos kivitelben készülnek az

Aradi nyomda r. t.
nyomdájában, József főherceg-ut 22.

Aradi m. kir. pénzügyigazgatóság r. t.

Hirdetmény.

AZ 1915. évi XXI. t. c. 8. §-ának végrehajtása tárgyában, folyó évi március hó 8-án a m. kir. pénzügyminiszterium 8459-1916. számú körrendelete alapján, közzhírre tételnek a következők:

A jelenlegi háborús állapot által előidézett rendkívüli viszonyok számtalan olyan haszonhajtó foglalkozásra nyújtanak alkalmat, amelyeknek III. osztályú kereseti adó kötelezettsége az 1875. évi XXIX. t. c. értelmében kétségtelen. Minthogy azonban a III. osztályú kereseti adó alá csak haszonhajtó foglalkozásoknak bejelentését a most idézett törvény nem tette kötelezővé, az ilyen foglalkozások üzése különösen minthogy azok túlnyomó részben alkalmi jellegűek, a kivét közegek előtt a legtöbb esetben ismeretlen maradt és nem kerülhetett megadóztatás alá.

Az idézett t. c. azt a hiányt pótolja az 1915. évi XXI. t. c. 8. §-a. midőn az ilyen alkalmi foglalkozást űző felekkel szemben, akikhez természetesen az üzleteket közvetítők is tartoznak akként rendelkezik, hogy mindazok akik 1914. év augusztus 1-től fogva olyan állandó vagy alkalmi haszonhajtó foglalkozást űznek, amelyeknek hozadéka az 1875. évi XXIX. t. c. értelmében III. osztályú kereseti adó alá esik, de amely után még megadóztatva nem lettek, tartoznak ezt a foglalkozásukat amennyiben azt a most hivatkozott törvény életbeléptekor, vagyis 1915. évi december hó 29-én vagy ezt megelőzőleg már űzték, legkésőbb a törvény életbeléptétől számított 80 nap alatt, egyébként pedig a foglalkozás megkezdésétől számított 15 nap alatt, az illetékes kir. pénzügyigazgatóságnál bejelenteni.

A bejelentés elmulasztása jövedéki kihágást képez, s az 1909. évi XI. t. c. 98. §-ának o) pontja szerint büntetendő.

Arra való tekintettel azonban, hogy a szóban levő törvény élet-

beléptétől, vagyis 1915. évi december hó 29-étől számított 80 napi bejelentési határidő már lejárt, s az érdekeltek részéről mindazideig csak igen keves bejelentés érkezett figyelemre az érdekeltek, hogy azok ellen akikre nézve a bejelentési kötelezettség határideje a hirdetmény közzététele előtt lejárt ugyan, de a bejelentést s hirdetmény közzétételét követő 80 napon belül megteszik, a jövedéki kihágási eljárás megindítását nem fog. Arad, 1916. április 12-én. Embey.

URANIA SZINHÁZ.

Penteken és szombaton

SALAMBO.

A védjegy.

„MODIANO CLUBSPECIALITE szivarkahüvelyek.”

Figyelmeztetés!

Modiano-fele Clubs Specialité hüvelydobozokon mindig rajta a „védjegy”:

az ujságot olvasó és cigarettázó ur. — Kapható minden jobb tőzsdében.

Minthogy hasonló megjelölésű hüvelyek kerültek forgalomba, tisztelettel figyelmeztetem a cigarettázó urakat, hogy a

Halász Ferenc

a Modiano-gyár vezérképviselője.

654—916.

Csigérszöllős község előljárástól.

Uraságok, gazdászok és kereskedők figyelmébe!

Hadifoglyok és munkások részére:
férfi ruha, bakkanos és
komisz-ingek, lábravalóval
bármely nagy mennyiségben olcsó
árban kapható.

Herzfeld Gyula

Asztalos Sándor-utca. 2155

Rum—likőr

essentiák és compositókban
állandó nagy raktár.

Saját véd-
jegyzett „Rumárom”
50 filléres üvegekben, mely
2 liter finom tearum ké-
sítéséhez elegendő, min-
denütt kapható. 502

Nagyban kapható:

Szemző Armin

árnyégnökségénél, Arad.
Telefon 592. szám.

PFÄFF varrógépek

műhímezésre és ipari cé-
lokra, utólérhetetlen tartósá-
guk, könnyű, zajtalan járás.
Waffenrad kerékpárok, írő-
angyal védjegyes és Colum-
bia gramphonok, legújabb
felvételű Király Ernő lemezek
kizárólag

Hammer Vilmos

műszerésznél kaphatók

Arad, Szabadság-tér 5—6.
Telefon szám 96. 1891

Gépolaj, Hengerolaj, Gépzsir.

641

Sózott hal

kapható

Kalmár Endre cégnél

Arad, Arpád-tér 5. szám.
Városi és megyei telefon 670.

Fűárverési hirdetmény.

Csigérszöllős község előljárása közhirrre teszi, hogy a
község tulajdonát képező fűzpusztai 300 hold, valamint a
közlegelőből letilalmazott 300 hold kaszáló első fűtermése fo-
lyó évi június hó 4-én reggel 7 órakor a helyszínen bér-
beadni fog.

Amennyiben az árverés e napon befejezve nem lenne, úgy
az a következő napokon folytattni fog.

-Az árverési feltételek a hivatalos órák alatt a községi
jegyzői irodában megtekinthetők.

Csigérszöllős, 1916. évi május hó 20-án.

Kassay Károly,
jegyző.

2719

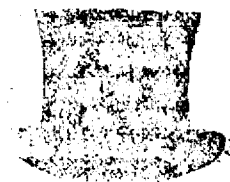
Ardelean János,
bíró.

Női modell kalapujdonságok.

Már megérkeztek a legújabb női modell- és gyermek szalma-
kalapok nagy raktára. Tagál- és szalmakalapok, átvarrások és
festések a legújabb modell után elvállaltatik.

Férfi kemény, vagy puha- divat nyulszőr kalapokból

nagy raktár. — Első aradi villanyerőre berendezett férfi- és
női kalapgyártás. Arad, Deák Ferenc-
utca 42. sz., a Fehér Keresztel szemben.

Teljes tisztelettel

126

Bittenbinder Konrád.

Ha szeplőjeitől

meg akar szabadulni,

Ha tiszta, fehér arcból

óhajt, használjon okvetlen Hajós-féle

Ibolya „Doré” krém.

Ara egy tégelynek 1 kor. 20 fill.

Ibolya Doré szappan 1 K 20 fill. Ibolya Doré puder 1 K. 20 fill.

Vigyázat a „Doré” szóra.

Legjobb fekete v. barna

Egy pár perc alatt bármely haját
vagy bajuszt a legesebb állandó
fekete színre lehet festeni, anél-
kül, hogy a színt le lehet mosni.

Hajfestő

a „Melogen”. Ara 2 korona.

Szőrvesztő-Depilior.

E kiftűnő, a maga nemében párat-
lan szerez minden alkalmatlan
szőrejt aro, nyak vagy karokról stb. minden fájdalom nélkül
pár perc alatt okvetlen eltávolítható. — Ara utasítással 1 korona.

A fenti szerek kap-
natók a készítőnél

Hajós Arpád

gyógyszer-
tárban

ARAD, Andrassy-tér 22. sz.

Alapított 1896. évben az Aradmegyei Kórház számára.

Felhívom a burgonya nagy-
kereskedő urakat, Vörös Kereszt
kórházakat, katonai fogolytábor-
kat, katonai élelmezési raktárakat,
hawaggonttálenkénti jó, egészséges

ételburgonyát

diót méltányos árban, ma-
gyar feladó állomán-
ról, vagy 8 napi előzetes ben-
delés mellett Aradon, ugyasintén vörös
hagymát, száonnát és egyéb hű-
veyes veteményeket óhajtanak
venni, forduljanak bizalommal hon-
sám.

Egyben felhívom a n. & közönség
figyelmét arra, hogy egy waggon
citromot kaptam, amit
üzletemben és
a piaci sátramban fogok igen ol-
csón árusítani.

Azonkívül értesítem a nagyér-
demű közönséget, hogy minden
csütörtökön és pénteken 6 óra
kapható.

Vidéki megbízások legpontosabban
eszközölteknek.

Luttwák József

Asztalos Sándor-u. 8. 871

Permetező-

javítások,

Patent

kutszivattyuk,

Patent

borszivattyuk,

Patent

tűzifecskendők,

Patent

kályhacsövek,

a legnagyobb fűtőanyag megta-
ritással

Hönig Ottó

M. kir. szabadalmazott,
szivattyu készítő

Arad, Rakóczi-utca 27.

358—1916. g. sz.

Arlejtési hirdetmény.

Arad sz. kir. város gazdasági
széke a vasúti felüljárónak 8670 m²
területen 7.9 cm-res bazaltkoc-
kákkal való burkolása iránt folyó
év június hó 18-án d. e. 10 órakor
árlejtést tart.

Bánatpénzül leteendő az aján-
lati ár 50%-a készpénzben vagy
elfogadható értékpapírokban.

Az írásbeli ajánlatok lezárta-
n az árlejtés megkezdése előtt nyuj-
tandók be a csak akkor vételnek
figyelembe, ha azokhoz a bánom-
pénznek a városi pénztárban tör-
tént befizetését igazoló letétjegy
mellékelve van s ha az ajánlatot
tevő kijelenti, hogy az árlejtési
feltételeket ismeri és elfogadja.

Az árlejtési és mérnöki felté-
telek a gazdasági tanácsnok uszá-
n az árlejtést megelőzőleg is meg-
tekinthetők.

Arad sz. kir. város gazdasági
székének 1916. évi május hó 29-én
tartott üléséből.

A gazdasági szék.

Szőlőgazdák figyelmébe!

Egyedül a „PERONOSZPOR”
helyettesíti a rézgalicot.

A „Peronoszpór” évek óta használják a szőlőgazdák. A „Peronoszpór” összetétele kitűnő eredményt mutatott föl. A legelőkelőbb szőlőbirtokok ajánlják. Rengeteg elismerő levél és sürgöny bárkinél rendelkezésre állanak. Egy kiló „Peronoszpór” kell 100 liter vízhez. Egy kiló „Peronoszpór”
ab Budapest 2 korona. Használati utasítással, 10 kilós próbaesomagot utánvét mellett szállít: 2052

a „PERONOSZPOR” Vezérképviselő Budapest, VII., Damjanics-u'ca 30. sz. Viszonteladónak engedmény!

55/1916. végreh. szám.

Arverési hirdetmény.

Alulírott bírósági végrehajtó az 1881. évi LX. t.-c. 102. §-a értelmében ezennel közhírré teszi, hogy a budapesti kir. törvényszéknek 1915. évi 84118. számú végzése következtében dr. Doroghi Ervin ügyvéd által képviselt Clayton és Schuttlerworth javára 1060 kor. s jár. erejéig 1915. évi június hó 14-én fogantatott kielégítési végrehajtás után le- és felülfoglalt és 2000 koronára becsült következő ingóság, n. m.: Clayton és Schuttlerworth-féle cséplőszekrény nyilvános árverésen eladtnak.

Mely árverésnek a kislejti kir. járásbíró 1915-ik évi Pk. 8424/2. számú végzése folytán 1060 kor. tökéletesítés és eddig összesen 72 kor. 90 fillérben bíróság már megállapított költségek erejéig, Szentén leerdő megtartására, 1916. évi június hó 3-ik napjának délelőtti 10 órája határidőül kiűzetik és ahhoz a venni szándékozók ezennel oly megjegyzéssel hívatnak meg, hogy az érin tett ingóságok az 1881. évi LX. t.-c. 107 és 103 §-ai értelmében készpénzfizetés mellett a legelőbet ígérőnek, ezütszég esetén becsáron aul is el fognak adatni.

Amennyiben az árverezendő

ingóságokat mások is le- és felülfoglaltatták és azokra kielégítési jogot nyertek volna, ezen árverés az 1881. évi LX. t.-c. 120 §-a értelmében ezek javára is elrendeltetik.

Kelt Kislejten, 1916. évi május hó 21. napján.

Balassa,
2494 kir. bírósági végrehajtó.

Ablakredők

Valódi amerikai önműködő ablakredőnyök gyári rak-tára, valamint valódi

lignum sanktum-tekegolyók és bábuk

legutányosabb árakban kaphatók:

Zimmermann Ignác

norinbergi díszmű- és játék-áru üzletében. 2181

Arad, Szabadság-tér 21.

A szépségápolás titka a felhasznált széplőszerek helyes megválasztásában rejlik!

Rozsnyay kitűnő Serail arc-szépítő különlegességei mind kipróbált jó hatású készítmények, amelyet bárki bizalommal használhat.

Rozsnyay Serail arckenőcse. Kis tégl 1 kor. Nagy tégl 1.80 k.

Rozsnyay Serail krémje nappali használatra. Egy tégl ára 1 korona 50 fillér.

Rozsnyay Serail szappan. Egy darab 1 kor. 50 fillér.

Rozsnyay Serail Arcpora. Lehelet finomságu. Crém, fehér, róza és testszínekben. Egy dob. ára 1 korona 50 fillér.

Kiváló finom illatszerek. Gyöngyvirág, ibolya, Loin du bal, orgona, piros róza, Serail. Uvegje 1 kor. 50 fillér.

Kapható a készítőnél: 1345

Rozsnyay Máttyás gyógyszer-tárában Arad, Szabadság-tér.

Konoges, retkedség és elnyálkásodás

ellen megbízható és eg-jobb hatású szer a

Tusinal-cukor

Ará 80 fillér.

Tusinal-tea

Ará 60 fillér.

Ha tyukszeme van és győtri nagy kin

A legjobb gyógyszer az Aragallin.

Ará utasítással 1 korona.

Fejörpát

leggyorsabban megszünteti

az eddig egyedül tiy szer, a világhírű „Krovil” korpa-kenőcs.

Ará egy téglának 2 korona.

Gyöngyfehér fogakat

nyertünk a

Doré fogpaszta

használatával. Nem habzik! A szájüreget desinficálja, utólszen kellemes. Ará egy porcellán-szolencének 70 fillér.

Fenti szerek kisarólagos készítője és egyedül nagy csatlakozó

HAJOS ÁRPÁD

gyógyszertára Arad, Andrassy-ter 22. sz. Megyei tiszszal szemben.

Fehér és fekete vászon cipők

minden nagyságban, nagy választékban

CIPŐTÖZSDE

Andrassy-ut 22. :: Telefon 10-44.

**MEGHODÍTOTTUK
A VILÁGOT!**

UNDERWOOD
LÁTHATÓ IRÁSI IRÓGÉP

Ziffer és Hollós

Weitzer János-u. 11. (főpostával szemben.)

UNDERWOOD

azonnal és állandóan látható írású amerikai írógép.

ROTARY CYKLOSTYLE

önműködő sokszorosító gép,

Edison-féle diktálógép.

Üzemkellék

az összes rendszerű író-számoló- és sokszorosító-

géphez, oszakis elsőrendű minőségben.

COPYING OFFICE

írási és sokszorosítási munkák vállalása.

Javitó műhely

minden rendszerű író-sokszorosító- és számoló gépek részére, a legjutányosabb árban jótállás mellett.

Használt írógépek

eladása és kölcsönözése.

AMERIKAI IRODABUTOR.

Gyors- és gépiró szaktanfolyam.

Apró hirdetések.

ELLÁTÁS.

Négytagú család

részére tiszta és isletes házikoszt kerestetik. Ajánlatok „Jó és olcsó” jelige alatt a kiadónivatalba kérésnek. 8751

INGATLAN.

Edelspacher-utca 11. sz. ház nagy kerttel eladó. 2797

KÜLÖNFÉLE

As Anusol

aranyér kupokat mindenben pótolják a Haemorrhoid-kupok, azonos összetételük folytán hatásuk is teljesen azonos, ára 3 korona. Földes gyógyszerár, Hehs gyógyszerár Arad. 12

Matteine-féle

patkány- és egérintás

új eljárás szerint.

Patkány- és egérintéshez ajánlok patkány- és egérintő-fusz-bacilust. A XX. század legmegbízhatóbb patkány- és egérintő-szere, csak patkányt és egéret öl meg, emberre vagy állatra nem veszélyes, tehát mindenütt elhelyezhető.

A patkány- és egérintő-fusz bacilus árai:

1 kis adag 2—300 patkány kiirtására 6 K.

1 nagy adag 3—600 patkány kiirtására 12 K.

„Matteine” vegyszeti laboratórium

Arad, Boros Beni-tér 1. szám
Telefon 10—45.

Hehs Vasas chinabóra.

Suverén szer vérszegénység, sápkór, szédülés, a vérszegénységből eredő ideg-bajok, étvágytalanság, gyomorbántalmak, láz, általános gyengeség ellen. Páratlan vértképző és vérjavító, biztos óvszer malárius fertőzések- és minden inféctióból eredő megbetegedés ellen egy felnőtteknek, mint gyermekeknek. Ára 2:60 kor. Hehs gyógyszerár, Földes gyógyszerár. 12

Apróhirdetések

az „Aradi Közlöny” részére felvételnek a Messenger-boy irodában Deák Ferenc-utca 8. Ugyanitt kapható az Aradi Közlöny.

Gépolajok,

Gépfaggyú,

Kocsikenőcs,

Kőolaj,

Szappan,

Gyertya,

Gyufa,

Szóda,

Keményítő,

Raffia

állandó nagy raktár.

Hubert József

Arad, Szabadság-tér.

Telefon 262. sz.

Aranyat CIRCUS

Ezüstöt

legmagasabb áron vesz, vagy becsarél; ugyszintén régiségeket vesz és elad.

Losonczy Lajos

órás és ékszerész üzlete

ARAD, Szabadság-tér.

Telefon 964.

Renlow és Társa, Aradon a Béla-téren csüörtökön, június 1. este fél 9 órakor nagy megnyitó disz-előadás

világvárosias műsorral az összes attrakciók fellépte. Jól időmített lovak, oroszlanok stb. állatok elővezetése. Tisztelettel az igazgatóság.

Magyar gyógyborok

Kitűnő minőségű hegyaljai fehér édes borral készítve.

Vasas chinabor. Elsőrangú minőségű, vértképző gyógybor, vérszegények, lábadozók, sápkóros gyermekek részére kiváló erősítő szer. Benne a chinin- és vas nagy győgyereje kiválóan érvényesül. Kis palack ára: 2 korona 80 fillér. Nagy palack ára: 4 korona.

Condurongó bor. Kiváló gyomorerősítő szer, finom fűszeres ízű, szon-gitó, a gyomorra és belekre jótékony hatást gyakorló gyógybor. Gyomorbetegek részére és ott, ahol a condurongó káreg javulva van. Egy palack ára: 3 korona.

Pepsin bor. Egyesíti a pepszin és a sósav jó tulajdonságait és kiválóan alkalmas a most nehezen beszerezhető Acidul pepszin helyettesítésére. Gyenge emésztésnél igen ajánlható. Egy palack ára: 3 kor. 60 fillér.

Kapható a készítőnél:

1245

Rozsnyay Mátyás gyógyszer-tárában Arad, Szabadság-tér.

Apró hirdetések.

Tudnivaló az apróhirdetésekről:

Az apróhirdetések díja a szá-
vák száma szerint számítható.

Minden szó 6 fillér. Vastagabb
betűkkel 12 fillér.

Vastagabb betűkkel kívánt
szavak aláhúzással jelölendők.

A legkisebb hirdetés 80 fillér.

Az apróhirdetések előre fizet-
tendők.

A hirdetések délután 1/2 óráig
vételnek felel.

A kiadóhivatal fenntartja magá-
nak a jogot, hogy az olyan ap-
róhirdetés szövegét, amelyik tar-
talmánál fogva eredeti alakjában
nem közölhető, megváltoztassa.

OKTATÁS.

Fűtő és gépész

Végzős, valamint alacsony és
magas nyomású összes vezér-
művekkel bíró kondenzátoros gé-
pekre előkészít Rónay Ede fa- és
fémipariskolai. művezető Arad,
Kossuth-utca 24. 2790

ALKALMAZÁST KERES.

Egy

fűszerüzletben gyakorlott elár-
soltónő, vidékre is ajánkosik, ro-
mán nyelvet bírja. Cím a kiadó-
ban. 2787

VII. gimnáziumot végzett
fiatalember állást keres. Cím a
kiadóhivatalban. 2769

Orvoshoz asszisztensnek
vagy beteghez ápolónőnek ajánl-
kosik urnő, ki a téren gyakor-
lattal bír. Cím a kiadóban. 2788

Ügyvédi irodába

vagy egyéb irodai teendőkhöz
ajánkosik, délutáni foglalkozásra,
keresek. szaktanfolyamot végzett
jól gépelő hölgy. Cím a kiadó-
hivatalban. 2807

Két diák

szűnőidőre gazdaságban alkalm-
zást keres. Cím a kiadóban. 2799

Könyvelőnő

1866 évi gyakorlattal állást keres.
Választ a kiadóba „Könyvelőnő”
jelige alatt kér. 2801

Egy hadmentes gépész

esépfőre ajánkosik. Csiky Gergely-
utca 10/a. sz. alatt érkekezni egész
nap lehet. 2808

Junge Dame

perfekt deutsch und französisch,
wünscht die geistige und körper-
liche Pflege 1-2 Kinder vor-
nehmer Familie zu übernehmen.
Erzel. Refer. Briefe erbeten unter
„Erzieherin-Gesellschafterin” an
die Administration. 2784

7-ik gimnáziumot

végzett fiatalember gazdaságba
ajánkosik. Cím a kiadóban. 1961

ALKALMAZÁST NYER.

Kosárfonó

felvétetik. Anyag készletben van.
Andrényi penzsgyár, Arad. 2791

Kalapdisszidő Mamsall

ügyes, elsőrendű munkaerő jó fi-
zetéssel felvétetik. K. Deutsch
Jozefin, Weitzer János-u. 2792

Keresek

azonnali belépésre megbízható
mindenes főzőnőt. Petőfi-u. 9. I.
emelet. 2798

Asszonyok,

fűt, leányok utcai újságírasi-
ásra felvétetnek. Barna Béla új-
ságszűletében, Zrínyi-utca. 2796

Keresek

azonnali belépésre legalább 1 évi
gyakorlattal bíró pénztárnoknőt,
aki négy polgárit és kereskedelmi
tanfolyamot végzett. Hirschmann
Ignác dohány nagyáruda, Lippa. 2800

Ügyes

varróleányok felvétetnek, ugyaszin-
tén tanulóleányok. Benjámin Ju-
liska női divattermében Batthyány-
utca 82a. 2802

Egy mindenes,

aki főzni tud, falura kerestetik.
Jelenkezni Rákóczi-u. 23. I. em.
Varga. 2764

Mindenes eselőd,

esetleg bejárónő azonnal felvéte-
tik Andrássy-tér 25., I. em. 29. 3750

Nemet kisasszony

felvétetik két kis gyermek mellé.
Cím a kiadóhivatalban. 2767

Nyomdász-tanulónak

felvétetik két fiú, kik a 14. évet
betöltötték és legalább 6 osztályt
végeztek. Bővebbet a kiadóhiva-
tálban.

Könyvkötő leányok,

valamint tanuló leányok felvétet-
nek az Aradi nyomdászszékhely-
ségi könyvkötészetében.

KIADÓ LAKÁS.

Bohus palotában

8 külön bejárattal butorozott szoba
kiadó. Bővebbet Forray-u. 8. Ha-
risnya bazár. 2798

József főherceg-ut 13. számú
házban első emeleti lakás 5 szoba,
hozzátartozó mellékhelyiségekkel
augusztus 1-ére kiadó. Bővebbet
a házmesternél, vagy Bem-utca
1/a. a tulajdonosnál. 2789

Kiadó

két utcai szoba mellékhelyiségek-
kel, vízvezetékekkel, augusztus el-
sejére. Nagy Sándor-utca 5. szám.
2769

2 szobás

udvari lakások Andrássy-tér 8.
sz. alatt azonnaira kiadók. Bőveb-
bet a házmesternél.

Három utcai,

4 udvari szobából álló lakás An-
drássy-tér 8. sz. alatt azonnaira
kiadó. Bővebbet a házmesternél.

VÉTEL ÉS ELADÁS.

Jókarban levő

bicikli megvételre kerestetik. Aján-
latokat „Bicikli” jellegre a kiadóba
kér. 2795

Egy leányzóba butor

jutányosan eladó. Minorita új épü-
let III. em. ajtó 8. 2785

Részkénpor

kapható Färber Lajos cég-
nél. 2421

Hárs I-és rendű

Mayunga és Tamatave kapható
kis és nagy mennyiségben Pollák
József cégnél. 2550

Hárs

mayunga és tamatave minden
mennyiségben kapható Fär-
ber Lajos fűszerkereskedésé-
ben. 2095

Jó állapotban

levő kisebb jégszekrény megvé-
telre kerestetik. Cím a kiadóhiva-
tálban. 2804

„Jon”

az ideális fehér vázon és antilop
cipőtisztító szer. Kis üveg 80 fill.,
nagy üveg 1 K. 10 fillér, kapható
kizárólag a Cipőtözskeben. 181

Borax

kapható Färber Lajos cégnél.
2779

Az új házirendről

alkotott szabályrendelet kapható
Pichler Sándor papirkereskedésé-
ben és könyvnyomdájában, Sza-
badsg-tér 1. Telefon 308. 611

Bosznai

száraz szilva kapható Färber
Lajos fűszerkereskedésében.
2098

Liptói túró,

Groier sajt és vaj naponta kapható
kis és nagy mennyiségben Pollák
József cégnél. 2549

Széktűvirágot

(kamillát) minden mennyiségben
vess Holló Géza kereskedelmi iro-
dája Temesvár-József. Hunyady-
ut 14. Telefon interurban 11-81.
Sürgőnycim: „Hollóga.” Megmin-
tázott árajánlatokat kérek. 2714

Vessék

a legmagasabb árban uraktól leve-
tett férfi ruhát, mindenféle egyen-
ruhát, valamint használt butort.
Videkre is megyek. Bieler Ignác,
Szent Pál-utca 12. sz. 229

Kékkö-

pótló Mementhol kapható. Pollák
József cégnél. 2548

Hatásio,

teljesen hibátlan, 7 éves, herélt,
belovagolt, eladó. Megtekinthető
Zsigmondháza 61. Bővebbet Zöldy,
Zrínyi-utca 6. Arad. 2765

Muraközi ménló

két darab eladó. Bővebb felvilá-
gosítással szolgál az Aradi és
Csanádi Egyesült Vasutak külön
birtok-kezelősége, József főherceg-
ut 22. szám. 2285

Új butorhiteli

Butorok a legjobb kivitelben kap-
hatók, hitelképes egyéneknek köl-
csön és részletfizetésre szállítók
Garai Károly bef. cég butorüzleté-
ben Aradon, Asztalos Sándor-utca
5. sz. 918

Díót

minden mennyiségben, esetleg avas
árut is vess Holló Géza kereske-
delmi irodája Temesvár, Hunyady-
ut 14. Telefon interurban 11-81.
Sürgőnycim: „Hollóga.” Megmin-
tázott és árral ellátott ajánlatokat
kérek. 2718

ÜZLETEK.

Nagy vevőkörrel

vegyeskereskedésem azonnal át-
adó, melyet rokkant katona vagy
nő is vezethet, biztos megélhetést
nyújt. Cím a kiadóban. 2720

Eladó

egy jömeneteli iparvállalat gépek-
kel felszerelve, nagy munkakörrel,
a vállalt munkák átadásával. Tu-
dakozódni az ipartestületi jegy-
zőnél. 2721

Egy igen jóforgalmu

sörcaernok és étterem, italmérés
engedéllyel, azonnal kiadó. Cím a
kiadóhivatalban. 2567

KÜLÖNFÉLE.

Dr. Schajkovsky

lábízüdés elleni szere, biztos ki-
próbatl ártalmatlan szer, rögtön
hat, ára 1 korona. Kapható Föl-
des és Hesch gyógyszerárában. 12

Nagy istálló

a belvárosban augusztus 1-re ki-
adó. Cím a kiadóhivatalban. 2782

Tyukaszem

és minden bőrkeményedés ellen
biztosan ható szer Hehs gyógyssze-
rés tyukaszem tapassa. A legmeg-
rögzöttebb tyukaszem a tapasz pár-
napi használata után leválik, a
gyótró fájdalom azonnal megszűn-
nik. Ára 50 fillér, Hehs gyógy-
szertár, Földes gyógyszerár Arad.

Helacit

A legártalmatlanabb arcszépítő és
finomító. Iszadó, fényes, zsíros,
atkás (mitesszeres) arcot naponta
ahányszor szükséges, gypatra ün-
tött folyadékkal megtöröljük. Az
arc rögtön csodás szép lesz, mintha
valami mesés lehelet finomságu
harmattal volna bevonva. Az at-
kák pár nap alatt elmúlnak. Ára
1 korona. Dr. Földes és Hehs
piperezappan és vegyszeti gyára
Aradon. Tűz mellett ne használ-
juk. 12